

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.

Pe un jum. . 14 .

Pe o lună . 2-40 .

Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.Telefon pentru oraș și
comitat 502.

TRIBUNA

 REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferencz-utca 20.

 INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

 Mulțumite publice și Loc de
schia costă fiecare șir 20 fil.
Manuscripte nu să în-
poiază.

Vinerea patimilor.

— Cugetări, —

Isus Christos a venit în lume să mântuiască neamul omenesc. A venit să-i lumineze mintea cu învățăturile cele adevărate și să înoiască inima oamenilor, în care inimă putrezise toate simțemintele bune. El spusese despre sine „Eu sânt calea, adevărul și viața”. Mântuitorul însă a știut că un adevăr nu se poate vesti numai cu vorba, ci că e de lipsă și fapta. Astfel nu s'a dat în lături să sufere patimi și moartea de batjocură, ca să-și arate adevărul său.

Câți oameni n'au venit în toate timpurile, spunând că ei sânt în mijlocul adevărului. Cu cuvântările lor, cu traiul lor, cu bogăția și puterea lor au atras asupra lor băgarea de seamă a mulțimei. Erau lăudați și preamăriți, venia lumea din depărtări să-i vadă. Ei erau fericiți și mulțumiți în fumul de tămâie ce li-se înălța din mii de cădelnițe, în toate părțile.

Dar foarte puțini au fost oamenii cari să aibă curajul să-și apere credința lor și cu fapta, mai ales cu suferința. Căci suferința e cel dintâi semn că cineva stă în slujba adevărului. În data ce oamenii aceia slăviți de lume trebuiau să sufere ceva pentru gândirile răspândite în numele lor, se re-

trăgeau frumos de-o parte, sau chiar se mințeau pe ei înșiși.

**

A sta în slujba adevărului și a dreptății, în lumea asta de patimi, e lucru greu, și numai oamenii întregi, numai vitejii slujesc adevărului cu cinste. Să nu mergem prea departe, ci să ne oprim la oamenii dintr'un sat. Câți se jură astăzi că au cutare hotărâre, și mâne când e vorba ca hotărârea să ajungă faptă, te părăsesc cu toții? S'au jurat pentru că au fost pătrunși de adevărul unei hotărâri, dar n'au fost oameni întregi, n'au fost viteji, și n'au putut fi slujbași ai adevărului. Dar e bine să ne însemnăm că numai acei oameni pot folosi ceva trăind în lume, cari sânt gata totdeauna să-și apere cu fapta convingerile lor.

Ceilalți, cari vorbesc una și fac alta, sunt niște neînsemnate bășici de săpun, cari plesnesc îndată ce s'au înălțat puțin în aer, deși arătau colorile cele mai frumoase. Și să ne mai însemnăm, că dacă nu ne simțim destul de tari și hotărâți să mărturisim o credință, atunci mai bine să tăcem, să ne strecurăm nebăgați în seamă. Căci mai mult folos putem aduce astfel.

**

Mântuitorul a așteptat cu mult dor cina cea de pe urmă care a ținut-o

cu învățăceii săi, Joi seara. Toată dragostea Lui ș'a dat-o lor atunci. Și la acest mare praznic al dragostei a venit fără rușine și cel ce-l vânduse, nenorocitul luda din Iscariot. Venise să cineză cu cei curați, ei necuratul, ba încă cerca să-și fac'o față veselă și liniștită, el în sufletul căruia de mult rodea vermele setos de argint.

Acest chip de luda, din nenorocire n'a pierit cu celce se spânzurase în noaptea când fu prins Mântuitorul ci dăinuște, ca un blăstem, până în zilele noastre printre oameni. Gândiți-vă, numai într'un sat, câți frați sunt cari se vând unul pe altul, care se păgubesc împrumutat, câți oameni fățarnici nu cearcă să ți-se vire, pe toate căile, sub piele. Și fac și ei fețe veșele, fețe liniștite, fac să pară că se bucură cu tine împreună, pe când în sufletul lor coace buba pizmei, a răutății, a setei de argint.

**

În grădina Getsimanilor pe Mântuitorul l'au prins slugile cele urite și l'au legat. Toți învățăceii l'au părăsit. Până și Petru care se făgăduise că nu-l va părăsi niciodată. Ci Christos ș'a urmat mai departe drumul său.

Când cel ce-i răzimat și călăuzit de adevăr e părăsit de toți, să nu credem că el a greșit, pentru că a rămas singur. După cum nu-i ostaș slab cel ce dintr'un regiment întreg singur se

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

ICOANEI.

A fost așa, minune, ca să'mi răsai 'nainte
Cum te-am visat de-apururi, duiosă și
cuminte,

Și nu pricep ce vraje cuprinde firea 'ntreagă.
Pământul, ce ne ține, mi-e drag, căci tu 'mi
ești dragă.

N'ar fi avut cuvântul atâta duiosie
Din mersul tău o clipă în drum să te oprească,
N'ar fi ajuns nici ruga-mi la bolta cea
cerească,
De-acolo 'mi veni veșnic doar ură și mânie.

Ci singuri, ca valul ce 'n matca lui revine
Din înălțimi curate te-ai îndreptat spre mine,
Și s'a 'ndreptat norocul spre drumul meu
pustiu
Și-un înger blând veghiază la capul meu,
târziu.

O vino! Vin' aproape și lung în ochi'mi
cată
Adâncul milei tale în suflet să'mi străbată,

Ca raza de lumină, ce înfloară marea,
Smulgând din a ei taină, în zvon carat.
cântarea.

O, vino! Și să nu'mi ceri dovezi și jurăminte.
La ce-ai aștepta tâlcul nedumeririi sfinte?
O știi atât de bine. Și ce rază nu știe
Că'n drumul ei trezit-a un viers de ciocârlie?

O știi atât de bine. Ce vrei să mai auzi,
Când spun atât de multe doi ochi de lacrimi
uzi?

E o poveste blândă, o rugă arzătoare,
Nu-i rugă câtră ceruri un murmur de izvoare?

E o trezire sfântă și vorba n'o ghicește.
O primăvară caldă în pieptu'mi înflorește
Și cântă'n rînd cu mine și toate mă'nfeleg.
Ca să te cânt, frumoaso, ce vorbe să aleg?

Te-apropie! Ascultă ușoara înțonare.
E cântecul cel tainic al clipei trecătoare.
Și pare că întregul s'a luminat o clipă
Când Duhul sfânt întinde spre noi a lui
aripă,

Când pătimaș de dulce tu mă privești în față,
Și glasul învierii mă chiamă la viață!...

I. U. Soricu.

Un nou volum de „Poezii”.

— Foiță originală a „Tribunii” —
De Em. Gârleanu.

Un nou volum de poezii, — de adevărate poezii. — îți dă impresia puternică a celui dintâi buchet de flori de primăvară. Dar ne vin rar aceste mângâieri dorite. Rima, ritmul, muzicalitatea versului, îmbată ușor pe tineri, îi prinde în laț, și scriu, și scriu la versuri! Rece cu Trece rimează atât de ușor! Dar cât trece până ce-ți vine, ca o rîndunică, sub streșina bibliotecii tale, un adevărat volum de poezii! Trec ani, dela un astfel de volum la altul. Căci poezia, poezia cea curată ca lămură, curată și proaspătă, fragedă ca floarea genunelor, poezia aceia care isvorește din adâncul sufletului omenesc, poezia cea e atât de rară!

Mi-aduc aminte de seara când, în cercul societății „Arhiva”, din Iași, dl A. C. Cuza veni cu un volumaș în mână. Și pentru întâiaș dată l-am auzit vorbind, — pe dânsul care obișnuia să ne opereze fără cloroform, cum zicea, — pentru întâiaș dată l-am auzit vorbind cu entuziasm despre noul volum de Poezii. — „Ascultați să vă citească”, ne zise, și începu să citească: *Doina de St. O. Iosif*. Era volumul: *Patriarhale*!

Da, aceasta e adevărata și sfânta poezie. Poezia care-ți răscolește sufletul, care-ți smulge o lacrimă de sub gene, poezia care te face să iubești suferința.

Stau cu corecturile volumului lui Cincina-Pavelescu pe masă. Căci, în siârșit, Cincina-

luptă în frunte apărând steagul, pe când ceilalți au fugit.

Trebuie să pricepem că pentru biruința adevărului trebuie luptă mare, și în luptă unde e primejdia mai mare, acolo sunt luptători mai puțini. Dar aceștia sunt cei adevărați, cei cari mântuie o țară și un popor.

Astfel tu, când apărând dreptatea vei rămânea singur, să nu crezi că ești greșit, ci ceilalți te-au părăsit, ne fiind adevărați luptători.

Mântuitorul a fost purtat dela Ana la Caiafa, pe rând apoi la Pilat și la Irod. Tot drumul acesta de-o noapte întreagă de oboseală a trebuit să-l facă, pentru că dușmanii lui credeau că-și va părăsi adevărul vestit de dânsul.

Să bagi de seamă când vei avea dușmani și te vor prinde oamenii cu adevărul că-i pe partea ta, cum se vor face luntre și punte să te facă să vezi și să judeci ca ei, părăsindu-ți convingerea ta. Ci tu las să fii scuipat și palmuit, las să fii legat de stâlp, las pe arhieru să-și sfărțice haina scumpă, și stai neclintit pe lângă adevăr. Căci tu ai să rămâi pe urmă învingător.

Când te vor scuipa și te vor bate, când turma beată de furie îți va arunca batjocuri, ei vor sălta de bucurie, crezând că au zdrobit adevărul pe care-l apărai. Bagă de seamă cum se bucură toți cei răi când pot să cocoșească pe o clipă adevărul. Tu însă mergi înainte. Bucuria celor răi, nu va ținea multă vreme.

Gândește-te și cinstește pe Christos, care-ți dă acestea pilde mari, pentru viața ta.

Își tipărește volumul. Sânt ani de când îl așteptăm. L-am auzit de zeci de ori spunându-și poeziile, i-le-am citit și recitat de atâtea ori, prin reviste, și astăzi când le văd la rînd, tipărite în volum, parcă le citesc pentru întâia dată. „Sub lampă” le-am citit și eu, „Sub lampă” cum își intitulează poetul întâia parte a volumului. „Sub lampă”, „Serenade și Madrigale”, „Romanțe și Cantilene”, „Siluete și Vedenii”, sânt cele patru părți care alcătuiesc volumul lui Cincinat, volum care va avea titlul: *Poezii*.

O parte din ce a scris poetul, prin reviste și ziare, o parte din ce a spus, căci unele poezii n'au fost niciodată publicate, — poetul le spunea numai între prieteni, sau prin saioane, — vor fi strînse în mănunchiul acesta. Sânt *Lied-uri* gingașe, madrigaluri galante, ode admirabile, poezii adânci, date în cea mai elegantă formă. Care dintre noi n'am știut pe dinafară câteva poezii ale acestui din urmă bard, care în clipe de duioșie nu a murmurat, ca o cerință a sufletului, vre-o strofă a lui Cincinat! Dintre poezii de astăzi dânsul e cel mai fin, cel mai duios, cel mai discret.

Poeziile lui Cincinat erau cunoscute însă mai bine decât multe din acele care au avut soarta să fie adunate într'un volum mai de cu vreme. Poetul are un dar deosebit de a le spune; cuvântul lui cald și-le strecoară, strofă cu strofă, în suflet, iar gestul lui parcă dă o formă celor rostite. Pe cât de incisiv își spune epigramele, pe atât de duios, de ușor, își zice *Lied-urile*. Cincinat e, mai ales, poetul sufletelor sensibile. Într'un salon, femeile îl ascultă cu nesațiu, și dacă l-ar mai prinde azi

Convocarea sinodului arhidiecezan dela Sibiu. Ioan, din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Mitropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania. Iubitorului cler și popor al arhidiecezei noastre transilvane: iubitorilor și onoraților deputați la sinodul arhidiecezan: dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Cristos.

Având în vedere §§. 89 și 90 din statutul organic, convocăm și prin aceasta declarăm de convocat sinodul ordinar anual al arhidiecezei Noastre transilvane, în biserica catedrală din Sibiu, pe Dumineca Tomii, adică 17/30 Aprilie a. c., la 9 ore antemeridiane, când se vor începe ritualele bisericești, iar după acestea va urma deschiderea sinodului în localul designat spre acest scop.

Sibiu, la 2 Aprilie 1911. Ioan Meșianu m. p., arhiepiscop și mitropolit.

Partidul lui Justh și socialiștii. Nimic mai caracteristic pentru falșitatea parlamentarismului unguresc decât faptul, că toate ziarele partidelor ungurești găsesc de cuviință să atace cu extremă violență pe justiști pentru că aceștia de dragul votului universal nu se dau îndărăt dela o efectivă frăție de arme cu — socialiștii. Probabilitatea unei alianțe între epigonii adevărați ai lui Ludovic Kossuth și între soldații ideilor marxiste preocupă actualmente cercurile politice mai mult decât soarta tratativelor dela Viena în chestiunea reformelor militare. Dovadă că problema prevalentă în marele complex de probleme ardente ale Ungariei e astăzi totuși reforma electorală.

Dar mâna întinsă de socialiști n'a fost, încă primită de partizanii lui Justh. Ideea alianței a fost primită chiar cu sentimente împărțite la început, ieri însă s'a format deplin convingerea în partid, că alianța nu poate să aducă decât roade binecuvântate pentru țară. Unii dintre justiști au găsit că socialiștii prea vor să dea ei direcția partidului justișt, dar această efemeră izbucnire a ambiției deșarte a fost curând potolită și se poate prevedea că în 24 Aprilie, în conferința partidului, ideea alianței va fi adoptată.

În asemenea împrejurări adunarea publică din Arad, adunare fixată de Justh pe 30 Aprilie, are cele mai bune perspective de reușită.

pe cineva să-și suspine cântul de dragoste, în acampaniament de ghitară, în fața unei ferestre înghiurante, apoi l-ar prinde pe acest cântăreț al amurgurilor.

Și cu toate aceste, volumul lui Cincinat va fi numai o parte, poate chiar cea mai mică din activitatea lui. Căci câte zeci, câte sute de strofe, de madrigaluri, vor fi rămas uitate prin albumuri, pe pagini de cărți, pe cărți poștale ilustrate. — aceste mesagere ale vremilor noastre. Cincinat și-a împărțit poeziile cu dărnicia unui miliardar de rime și simțiri; ca și cântărețul din poezia lui, a strecurat în sufletul fiecărei femei câte-o strofă, cum i-a prins în piept câte-o floare.

Cu felul său de a fi, nici astăzi n'am avea volumul lui Cincinat, dacă pentru acest din urmă trubadur, nu s'ar fi găsit, la Constanța, un ultim Mecenate care să i-l tipărească, pe socoteala sa, cu de-asila. Dl *Paraiano* face un dar literilor românești.

Poetul însă trebuie să fie desnădăjduit că ceea ce-i plăcea să poarte numai el în suflet, va sta în vitrinele librărilor, în văzul tuturor. Ii dau un sfat: să-și cânte dorurile și durerea în alte poezii, pregătind astfel viitorul volum care, peste alți douăzeci de ani, să vadă și el lumina tiparului.

Poetul trăiește astăzi în Constanța, în apropierea mării. Valurile îl vor mângăia cu muzica lor, și-i vor aduce din orientul trandafiriu, sunetele stînse și dulci ale mandolinelor ce picură în noapte. Și poezia își va fâlăi din nou aripile, poezia, — pasere pribeagă ce-și ține zborul de-asupra adâncurilor sufletului omenească!

Invierea obștească a Româno

M'am nimerit într'un sat de munte, mai în ziua sărbătoririi Invierii Mântului nostru Isus Cristos.

Firea, precum și sătenii erau atinși amintirea dulce a acestei învieri, de ac totul zăcea într'o liniște gânditoare.

Soarele cel limpede ca lacrima noușului trecător, lumina vazduhul cu raze dătătoare de viață și de vioiciune.

Iarba și florile se legănu de bucurie simțirea aerului ușor și-și arătau mulmirea, că au ajuns și ele Invierea, prin gusul mirosului lor.

Pe sus paserile ciripeau imnuri cerevoioase ca nici cum și ele n'ar fi voit să mai pe jos decât alții în preamărirea amintirii sfintei zile — Invierea.

După amiază m'am dus la horă, și în satul acela nigeia este chiar la Paști.

Satul întreg era strâns acolo. Mai sătenii dimpreună cu muierile și cu copiii lor, cu obraji rumeni și îndestulați, petreceau într'un loc îndepărtat de birtul sat și nu se cinsteau decât cu puțină bere sau cu vin subțiat cu apă.

Ei își ziceau în gândul lor de creștin adevărați, că viața prețuiește numai cât te ieși cumpătat și sănătos.

La ei de aceea nici nu se pomenea a fi, ca în alte sate, biserica lângă birt, locașingerilor lângă cel al dracilor.

Școala și biserica erau alături una de alta și mergeau mână în mână spre benele și propășirea drept credincioșilor.

Pizma, lăcomia și tot lanțul fărădelegilor se iveau numai ca o minune în satul acesta.

Traiul lor era cu socoteală. Aproape toți cari mureau, numai de bătrânețe erau răpuși, iar nici decum de boale de tot felul care nu's decât vestitoarele unui trai necumpătat sau ușuratic.

A doua zi de Paști mă dusei într'alt sat însă de câmp.

Cu toate că vremea se apropia de amiază vazduhul era cuprins de întunerecul unor nori negri, asemenea unei bolte neguroase.

Deodată se întunecă și mai tare, și picături repezi de ploaie se lăsară greu pe acoperișurile caselor.

Intrai în sat tocmai când răsuna limpede și pătrunzător prin vazduh clopotul dela biserica, vestind apropierea sfârșitului rugăciunii creștinești.

Nu trecu mult și cei eșiți din biserică o luară care încotro. Erau tare puțini. Bărbaiții în mare parte erau fără muierile și copiii lor. Aproape toți erau cu fruntea încrunțată, încrețită și întunecată, asemenea unei nopți negre, ochii le erau intrați în cap și schinteiau numai răutate, zîmbetul le era trist și desnădăjduit.

Femeile și copii erau atât de schimbați, încât să le zic ființe omenești nu pot, căci abea mai sămănu cu o umbră.

Aveau un port corcit, atât era de împes-trițat și de tot sărăcăcios.

Din toate acestea m'am încredințat, că ființele acestea sunt pline de griji, încurcate în datorii căs oameni certăreți și sgomotoși, ca marea care vâjăie cu vuet de veșnică pierzare.

Intrând cu ei în vorbă, m'am încredințat cu adevărat că nu mă înșelasem câtuși de puțin în judecata mea.

Și-atunci întrebându-mă de ce sătenii din satul dintâi trăiau bine, iar cei din acesta din urmă rău de tot, — mi-am răspuns foarte ușor: Din pricina deosebirii obștești între soți.

În satul dintâi, muiera era cinstită, munca ei era potrivită puterilor și chemării sale pe pământ.

Bărbații vedeau de treburile în afară de casă, aveau cunoștință de toate descoperirile mai nouă în meseria lor, mulțămă în mare parte învățătorului lor din sat, care nu-i mai slăbea cu tot ce afla nou și de folos.

Muierile, de altă parte au înțeles, că chemarea lor era să vadă de treburile din casă, de creșterea copiilor și de munca femeiască. Pentru ele casa era casă, iar masa — masă.

Iată adevărata înțelepciune, iată de ce această lume mică, deși despărțită și retrasă de celelalte părți ale omenirii, avea simțăminte de unire folositoare și înălțătoare de bună înțelegere a împărțirii muncii între soți.

În satul ăstălalt, muiera era înjosită. În copilărie, ele păzeau turmele și ajutau la seceriș, Măritate, păraseau casa și-și urmau bărbații la câmp, unde stăteau gârbovite la pământ, ca niște roabe, sau încărcate cu poveri. De-aceia fața li-se sbârcise repede, li-se înegrise înăsprindu-se, și erau îmbătrânite înainte de vreme. Seara, înapoindu-se acasă, focul era stâns, vorba rece, iar masa goală. Cu toate acestea muiera, mai nainte de a se gândi la pregătirea cinei și la îngrijirea copiilor, ea trebuia să îngrijească de ale grajdului și să facă de mâncare pentru vite.

Câtă deosebire n'ar fi, dacă lăsând în seama bărbaților toate muncile grele, am mărșini cele ale muierii în lăuntrul casei. Femeia atunci în fermecătoarea-i prevedere ar pregăti toate cele de lipsă pentru ceasul sosirii bărbatului ei. Focul ar învăpăia vatra, strălucind de curățenie. Pe o masă îngrijită de ea, ar eși aburii totodată dintr'o ciorbă hrănitoare și din calda pâne de grâu românesc. Buna gospodăreasă s'ar înfățișa atunci bărbatului întotdeauna în mijlocul belșugului și încunjurată de pâlcul voios al copilașilor lor. Așa ar trebui să fie viața țaranului nostru. O viață dulce și lesnicioasă.

Dar în cele mai multe sate nimic nu dă săteanului nostru gândul unei așa fericiri. Țărănimea noastră în cea mai mare parte nu cunoaște nici traiul bun, nici vraja mângâierilor, nici chiar puterea dragostei. Copii săteanului se tem de el, muiera lui îi teme pumnul. Ca un sălbatic, iar nu ca un ocrotitor al acestor ființe slabe, el nu cunoaște alt drept, decât cel al pumnului. Pretutindeni înjosirea femeii este o dovadă de îndobitocirea bărbatului și pretutindeni îndobitocirea bărbatului este dovadă de înjosirea femeii.

Mijlocul cel mai bun ca să facem să înceteze odată barbaria la sate, e să întorcem femeia la munca ei firească, la grijile casei și la creșterea copiilor. Îmbunătățirea stărei obștești a femeii dela țară este începutul culturii noastre. Toți sântem chemați să îndeplinim aceasta.

Fie ca sărbătorirea Invierii învățăturilor Mântuitorului nostru, să ne însuflețească ca să sărbătorim în curînd și învierea obștească a româncei noastre spre binele și propășirea noastră a tuturor. *Traian V. Țăranu.*

Scrisoare din Viena.

— *Tratatul dintre cele două guverne.* —

Viena, 19 Aprilie.

Audiența de azi a contelui Khuen-Hédervary la Maj. Sa n'a dus nici cu un pas mai înainte tratativele întrerupte și reluate în repetite rânduri. Ministrul-președinte ungar a raportat numai Maj. Sale că în principiu a ajuns la înțelegere cu baronul Bienert, iar Majestatea Sa a luat la cunoștință raportul.

Firește, guvernul ungar a grăbit să publice — prin organele sale oficiale — că tratativele s'au terminat. Unele ziare spun chiar că tratativele s'au terminat cu izbânda guvernului ungar care a reușit să compună punctul său de vedere și, prin urmare, pe viitor în Ungaria limba de desbatere în procesele militare va fi cea ungurească, chiar și în cazurile când acuzații, neștiind ungurește, vor fi interogați prin interpreți.

Comunicările aceste ale presei ungurești nu corespund însă adevărului. E semnificativ, sub acest raport, ceea ce scrie „Neue Freie Presse”, care nu poate fi învinuit că n'ar fi avut față de guvernul unguresc și aspirațiile ungurești întotdeauna cuvinte de încurajare.

Iată ce spune acest organ:

„În cercurile politice ungurești se afirmă că tratativele între cele două guverne s'au terminat. Afirmația aceasta e senzațională, pentru că numai în acel caz ar corespunde adevărului, dacă guvernul n'ar voi să mai continue tratativele, sau ar amâna pentru un termen mai întârziat prezentarea proiectelor militare. Dacă însă sub „terminarea tratativeilor” nu este a se înțelege întreruperea lor, putem afirma cu deplină pozitivitate că acest comunicat nu corespunde adevărului, pentru că nici azi nu s'a ajuns la deplină înțelegere.

Baronul Bienert trebuie să fie seamă de partidele politice cari îl sprijinesc și chiar acum, în preajma campaniei electorale, chiar dacă ar vrea, n'ar putea să facă concesii pe cari le dorește guvernul ungar.

Baronul Bienert însă e convins că „amănuntul” asupra căruia nu poate să ajungă la înțelegere cu contele Khuen-Hédervary, e o chestiune de mare însemnătate, o chestiune militară și de naționalitate. Ar ajunge în contradicție cu chiar declarațiile sale principiare.

Guvernul unguresc trebuie să se mulțumească cu recunoașterea principiului teritorialității: în Ungaria, în procesele militare, limba de desbatere va fi cea ungurească în toate cazurile când acuzații vor ști ungurește. Dacă, însă, acuzații nu știu ungurește, limba de desbatere rămâne limba de serviciu a armatei, — limba germană.

Este ușor de înțeles că ar fi o mare lovitură pentru naționalitățile nemaghiare din Ungaria, dacă ar învinge punctul de vedere un-

guresc. S'ar da în mâinile șovinilor unguri o nouă armă de desnaționalizare și vexare a celor de altă limbă. Și, durere, în cercurile hotărâtoare nu se ține, întotdeauna și cu destulă stăruință, seamă de doleanțele îndreptățite ale celor mai credincioase popoare din Ungaria.

În ajutorul acestor popoare vine însă într-ajutor teama — justificată — a cercurilor vieneze de urmările ce le va avea concesiunea aceasta în Austria. Într'una dintre scrisorile mele a mai fost vorba despre această teamă. Învingerea punctului de vedere unguresc le-ar da naționalităților din Austria dreptul să ceară și ele ca în cazurile când acuzații nu știu limba de stat (care aici e identică cu limba de serviciu a armatei comune, cea ce însă nu schimbă situația) limba de desbatere să fie limba maternă a acuzaților.

S'ar naște alte conflicte naționale și mai grave și guvernului austriac și cercurilor vieneze le sânt prea multe și conflictele de azi, — mai ales când străduința generală e nivelarea divergențelor naționale și căutarea modalităților pentru o tranșacțiune națională.

De altă parte, partidele germane declară mereu că din momentul în care guvernul ar face această concesiune ele vor trece cu toate în opoziție, lipsind astfel guvernul de un însemnat număr de voturi cari i-au asigurat și în trecut majoritatea parlamentară.

Audiența de mâine a ministrului-președinte baronul Bienert, sântem siguri, va confirma prevederile noastre. O dorim aceasta și din dragostea ce-o păstrăm popoarelor neîndreptățite din Ungaria, și în interesul liniștii și păcii interne a monarhiei. *Austriacus.*

Audiența lui Bienert.

Viena, 20 Aprilie. Baronul Bienert a fost primit azi de Maj. Sa, la ora 1, în audiență particulară. Ministrul-președinte austriac a raportat Maj. Sale despre greutatea ivite în chestia limbii în procedura militară.

În ce privește rezultatul audienței, în cercurile bine informate se afirmă că Maj. Sa a aprobat atitudinea guvernului austriac.

Ministrul-președinte ungar contele Khuen-Hédervary rămâne încă în Viena și mâine, probabil va fi din nou primit în audiență, când i-se va aduce la cunoștință că Maj. Sa nu poate să intervină în chestia aceasta în favorul pretențiilor ungurești.

Ziarele vieneze scriu în mod pozitiv despre succesul guvernului austriac.

Din străinătate.

Situația în Mexico. După știrile alarmante din zilele trecute despre amestecul cu arma al Statelor-Unite în afacerile interne ale Mexicului, astăzi sosesc știri despre încercări de aplanare a conflictului. Anume se anunță din Mexico, că între guvern și șefii revoluționari s'au început tratativele de împăcare. Revoluționarii pretind: 1) Abdicarea președintelui Diaz. 2) Introducerea sufragiului universal. 3) Numirea provizorie a ambasadorului dela Washington de președinte. Tratativele par a fi ajuns la un stadiu de înțelegere. Unele mici divergențe se cred că vor fi apianate în timpul cel mai scurt.

Statul portughez și biserica. Guvernul din Lisabona pregătește proiectul de desfacere al bisericii de stat. Acest proiect a produs mare agitație în rândurile populației religioase, care încearcă opunere. Ministrul de justiție a lansat un

Ocazie de cumpărat mobile!

Din cauza producției abundente poți afla pentru prețurile cele mai scăzute mobila de lipsă la: **Székely și Réti** fabricanți de mobile în Marosvásárhely Piața Széchenyi-tér 47.

Oamenilor acreditabili se vând și pe lângă — plătire în rate lunare fără nici o urcare de preț. — — —

— Mare asortiment în trusouri pentru mirese. —
La cerere din provincie trimite bogatul catalog ilustrat.

manifest în care spunea, că din această desfacere, biserica n'are să aibă nici cea mai mică neplăcere, acordându-se libertate confesională tuturor cetățenilor. Preoților nu li-se vor da distincții din partea statului, lăsând și mai departe ca primul for suprem, Vaticanul.

Revolta soldaților Chinezi. Ziarul »Novoje Vremja« este informat că în Sahalia (China) s'au revoltat soldații. Omorînd pe ofițeri, soldații au părăsit cazarma și cu cooperarea plebei au jefuit pe locuitorii orașului. Din partea autorităților militare s'a deschis o anchetă, ca să afle motivul acestor acte de turbulență.

Sărbătorirea unui profesor german în București.

Marți a avut loc, în sala cea mare a hotelului Bulevard din București banchetul dat de dl ministru al cultelor și instrucției publice în onoarea d-lui de Gierke, celebrul profesor de drept civil dela Universitatea din Berlin și consilier imperial intim.

A fost o recepție strălucită a lumii noastre universitare, pentru sărbătorirea unui erou al științei dreptului, care a răspândit faima culturii germane în toate țările civilizate.

La șampanie d. ministru C. C. Arion a rostit un toast plin de eleganță și de avânt pentru dl de Gierke, reprezentantul glorios al științei dreptului și al cultivării germane și pentru doamna de Gierke.

D. Em. Pangrafi a ridicat un toast în numele Universității românești, pentru activitatea admirabilă a Universităților germane, cărora cultura și știința română le datoresc recunoștință.

D. C. Dissescu din partea facultăților de drept dela București și Iași a închinat pentru d. de Gierke, d-na și d-ra de Gierke.

D. C. Dissescu a relevat meritele excepționale ale d-lui de Gierke, pentru cucerirea spiritului modern în știința dreptului.

Toate aceste toasturi s'au rostit în franțuzește.

În limba germană a vorbit d. Em. Antonescu, elevul d-lui de Gierke, făcând apologia culturii germane și îndeosebi arătând în accente elocvente faptele mari ale d-lui de Gierke pentru știința modernă a dreptului și pentru reforma codului civil german.

Tot în limba germană a vorbit d. dr. Mironescu din partea facultății de medicină din București și ca fost elev al facultății de medicină din Berlin, exprimând sentimentele de admirație și recunoștință ale aceluia care își datorează mare parte din educația lor științifică Universităților germane.

Vădit mișcat a răspuns tuturor, într-o splendidă cuvântare, în limba germană, domnul de Gierke. Cu modestia caracteristică a savanților germani, d-sa a spus că primește omagiile aduse, numai ca o manifestațiune pentru Universitatea și știința germană, iar nu pentru sine.

D. de Gierke a constatat cu satisfacție participarea oficială a Statului român la o serbare care încheagă și mai mult legăturile între cultura germană și cultura românească.

Într-o perorație plină de avânt, dl de Gierke a lămurit importanța momentului național și social pentru știința dreptului modern.

A constatat apoi, că România este în plin progres, că poporul român, care-și trage obârșia dela Romani a păstrat tinerețea și vigoarea strămoșilor. În sfârșit a vorbit cu laudă și duioșe despre foștii săi elevi, d. d. Antonescu și Longinescu, închinând pentru prosperitatea României.

D. dr. Glück a toastat pentru Universitatea românească, aducându și aminte cu mândrie că este născut în România, la Iași, dintr-o familie germană așezată acolo și că odinioară fusese chemat la facultatea de medicină din București, ca

profesor. Un frate al d-lui Glück, judecător în Berlin, era și dânsul față la banchet.

După ce s'a ridicat masa, oaspeții au trecut în saloanele învecinate, unde d-na, d-ra și dl de Gierke s'au întreținut foarte amabil cu cei prezenți.

Seara.

O inițiativă italo-română.

De câteva zile se află la Roma d. Benedetto de Luca, venit la Roma să organizeze un comitet de italieni filoromâni care să primească pe compatrioții noștri ce vor veni în grupuri să viziteze expoziția și care să caute totdeodată să strângă tot mai mult relațiile între cele două țări. Sfârșitul d-lui de Luca pare că au fost încoronate de succes, căci iată ce celim în »Giornale d'Italia« de astă-seară :

«Din inițiativa prof. Benedetto de Luca, activ propagandist al cauzei italiene în România și în urma unei înțelegeri luată de mai înainte cu prof. Romolo Artioli, președintele societății »Storia et Arte«, cu contele Qualtiero Danieli, deputat, Alfredo Baccelli, deputat, arch. Giulio Magni, și cav. Attilli, — aseară s'au întrunit în localul Asociațiunii Presei mai mulți filoromâni din Capitală. Am observat printre cei de față pe contele Danieli, Arnaldo Cervesato, d-na Bertini-Attily, prof. Artioli cu soția, marchiza Venuti, comm. Bruto Amante, comm. Onorato Roux, arch. Magni, avv. de Cesare, cav. Alimeni, avv. Ciccarelli, Emilio Spagnuolo dela ziarul »Tribuna«, avv. Sartori, etc.

Președinte a fost ales prin aclamație deputatul conte Danieli D. de Luca, a expus părerile sale asupra celor care ar fi de făcut spre a strânge legăturile între cele două țări surori și a comunicat proiectele de excursii ce se fac în România spre a vizita anul acesta Roma și Turin.

După o discuție animată, s'a hotărât: 1) Să se constituie un comitet cetățenesc, din care să facă parte pe lângă cei prezenți, delegați ai industriei comerțului, universității și studențimei;

2) Ca zisul comitet care se va numi italo-român, să subziste și după anul 1911, cu caracter permanent, spre a desăvârși apropierea între cele două popoare și în câmpul economic și comercial.

S'a numit îndată un comitet executiv provizor care să rezolve toate chestiunile ce sunt în curs și să alcătuiască un program de propuneri concrete.

În curând se va ține o altă adunare. Aseară au mai aderat la această inițiativă: deputatul Paris, senatorul de Cesare, deputatul Barnabei, Santini, Alfredo Baccelli, contele de Gubernatis, contele Sanminiatielli, vice-președintele soc. »Dante Alighieri«; comm. Marazi-Fé, consulul României, deputatul Vechini, comm. Pasqui, Norsa, avv. Pierantoni, Zaccagnini, secretarul soc. »Dante Alighieri«, Adolfo Apolloni, consilierul comunal Caruso, contele Etti di Rodeana, etc.

Inițiativa d-lui de Luca e foarte laudabilă și binevenită, mai ales că în aceste zile se află la Roma o delegație de deputați unguri cari au știut să-și creeze în jurul lor o atmosferă foarte favorabilă.

Din „Monitorul oficial“.

— 20 Aprilie. —

Oi rătăcite:

Teodor Costea, funcționar la căile ferate din Cluj, și-a maghiarizat numele în »Körösi«.

Aron Făzăcaș, polițist în Budapesta și-a maghiarizat numele în Fazékas.

Ioan Fincu din Căstău, domiciliat în Sárvár, și-a maghiarizat numele în Fehér.

Caraghioslăcuri:

Ministrul de interne a îngăduit intrarea din nou în Ungaria a revistei satirice »Simplicissimus« din München, care de aproape 10 ani era oprită.

Activitatea extrașcolară a învățătorilor noștri*).

De Dr. Onisfor Ghibu.

IV.

A doua categorie de opere extrașcolare ar fi:

2. *Societățile pentru protecția animalelor, a clădirilor, a arborilor și a monumentelor istorice.*

La noi, unde mila față de animale e o noțiune aproape necunoscută, anumite societăți pentru protecția animalelor ar fi instituții de mare folos. Tot astfel societăți pentru conservarea monumentelor istorice, acolo unde le avem. Foarte folositoare ar fi societățile pentru protecția arborilor, societăți de cari se găsec, în legătură cu primăriile comunale, nenumărate prin țările Apusului. Aceste societăți plantează pe marginile drumurilor pomi roditori, cari se cultivă cu o deosebită îngrijire și cari nu numai că aduc venituri materiale însemnate, dar sânt și excelente mijloace de educație a poporului. Poporul se învață să cultive pomi, să respecte avutul obștesc, (căci furturile de poame devin o raritate, fiind proprietatea comună) și să se îndeletnicească cu lucruri frumoase și rentabile.

3. Combaterea alcoolismului.

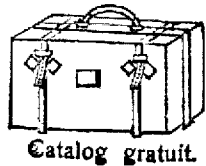
În unele părți ale țării alcoolismul face ravagii înspăimântătoare. Averi întregi se prăpădesc din cauza acestei plăgi a civilizației, multe energii se cheltuesc înzadar, o groază de crime se deslănțuesc și procese peste procese se poartă spre nespusa pagubă a înaintării noastre. Toate acestea s'ar putea evita dacă preoțimea și învățătorimea ar premerge cu exemplul și ar sta la orice ocazie gata cu sfatul și cu îndemnul. Din partea autorităților civile s'au luat adesea măsuri de îndreptare, dar ele n'au prins cum se aștepta, tocmai fiindcă factorii conducători ai poporului nu s'au întrepus, dupăcum le era datorita.

Alcoolismul subminează pe zi ce merge sănătatea poporului. Aceasta se poate constata în fiecare an cu prilejul asentărilor și cu prilejul statisticilor relative la marea mortalitate a copiilor noștri. Și progresul îngrozitor pe care îl face tuberculoza, trebuie pus, în mare parte, în contul alcoolismului care nu-i face neoaameni numai pe acei atinși de el, ci și pe urmașii aceluia.

Cunoscând puterea acestui flagel, preoțimea și învățătorimea va trebui să lucreze pe toate căile, ca să stărpească molima aceasta păgubitoare. În primăriile comunale să stăruiască, ca cârciumile să se închidă în Dumineci și sărbători, iar în zilele de lucru, când țaranii noștri, în lipsa altor ocupații, se simt îndemnați a se duce la cârciumă, să li-se dea mai bine cărți de cetit din cari să se lumineze și să se deslănțueze, și chiar și când se duc la cârciumă, acolo să nu fie siliți a consuma numai rachiu, ci să li-se dea ocazia de a putea bea și ceai, care nu e vătămător sănătății, și e o băutură foarte plăcută. Să se caute ca cel puțin birturile comunale să se prefacă încetul cu încetul în ceinerii populare, în cari să se găsească în cel puțin câte un exemplar și gazetele noastre populare, cari cuprind o hrană sufletească atât de edificatoare.

Nu numai dând poporului ceva în schimb pentru alcool, îl putem abate dela acesta. Să nu credem că predicând necontent în contra acestui viciu, îl vom putea desființa. Cerând să-l abatem pe popor dela băutură, trebuie să-i

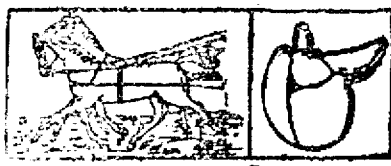
*) Fragment din »Cercetări privitoare la situația învățământului nostru primar și la educația populară«, Sibiu, 1911. De vânzare la librăria »Tribunii«. Preț 1 cor.

Schmidt M
curelar și fabricant de șele și geamantane
Budapesta, VII., Rákoczy-ut 25.

Catalog gratuit.

Pegătește cu mult totfelul de accesorii pentru trăsuri și călărie. Cele mai fine genți pentru călătorie și toaletă, geamantane, portmonee, portfigurate, briuri și saculețe p. femei în m. asortiment. Articole de vânatoare și sport, în orice calitate, biciuri, bețe de călărit, jamperi, fotbaluri, etc.

dăm în schimb un echivalent și acesta nu poate fi altul, decât o bună hrană sufletească extrasă din cărți, reviste și jurnale, fie că le citește direct, fie că le ascultă în șezători populare.

Tot un echivalent ar fi și consumul de ceai, cum se practică aceasta în multe țări mai înaintate decât a noastră și chiar și în unele, despre cari sântem deprinși a nu prea auzi lucruri mari. Așa d. e. în Bulgaria se lucrează pe această teren cu foarte bune rezultate. Un respectabil număr de sate bulgărești nu dispun de cârciume, în schimb fiecare sat are o casă de cetire, unde se poate consuma ceai și bragă, și aproape fiecare sat are reuniuni de tot felul, cari îi abat pe țărani dela lucruri slabe. Lucrând astfel, Bulgarii sânt într'un frumos proces de dezvoltare; ei sânt un popor treaz și harnic, care merită să servească și altora de exemplu.

Pentru combaterea alcoolismului ar fi de dorit, ca să se organizeze pe sate și așa numitele Loji de ale bunilor templieri, cum e cea organizată nu de mult în Sibiu, sub numele de „Loja Andrei Șaguna”, și cea organizată în Arad, cari dau bucurios informații și îndrumări ori cui le cere. Poporul suedez în sânul căruia se află nenumărate loji de acest fel, e o dovadă, ce poate face pentru civilizația omenească un popor, care se știe reținea dela rele.

Dar și școala ca institut de educație e datoare să contribuie la sanarea relelor sociale de cari suferă poporul. În legătură cu învățământul despre natură să se arate influența stricacioasă a alcoolului, în legătură cu geografia să se arate ce fac anumite popoare și anumite instituții pentru păstrarea sănătății lor sufletești și trupesti și. a.

Ar fi de dorit ca să se organizeze chiar societăți de școlari abstenenți, după modelul celei organizate la școala normală din Arad, iar între serbările școlare de peste an să fie una, care să se ocupe cât se poate de intensiv cu problema alcoolismului.

Lucrându-se sistematic atât în școală cât și afară de școală, prin exmple vii și prin stăruințe neconținute, e cu neputință ca să nu se stărpească răul eare ne aduce pagube atât de însemnate, nu numai nouă celor de azi, ci și urmașilor noștri.

4. *Societăți cu scop economic*, cum ar fi băncile populare, cari în România au luat un avânt nebănuit de nimeni, însoțirile de credit sistem Raiffeisen, cooperative economice pentru valorizarea diferitelor produse (lapte, vin, bucate), reuniuni de înmormântare, tovărășii pentru asigurarea vitelor, societăți de consum prin cari am putea alunga diferitele lipitori cari ne sug toată sudoarea, grădinile economice, cari, cultivate cum se cade, ni-ar aduce și venituri în bani și ni-ar oferi și o hrană naturală, bogată și priincioasă.

Tot aici aparțin și așa numitele și la noi necunoscutele mutualități școlare, cari sânt o lărgire a cooperativelor școlare cu cari se ocupă dl prof. A. Bratu, și cari sânt un fel de „societăți de ajutor mutual” între copiii școlilor primare și chiar a copiilor de copii mici. Aceste societăți continuă a funcționa și după ce copiii termină școala, după ce devin oameni maturi și până la bătrânețe; ele procură membrilor tol felul de ajutoare necesare și le asigură și o pensie de retragere la bătrânețe. (Despre aceste vorbește mai pe larg dl Gh. Adamescu, în Raportul său amintit, pag. 47).

5. *Societăți de foști elevi*, cari la noi de asemeni sânt necunoscute.

„Efectele școlii primare slăbesc repede la sate, căci absolvenții intră într'un mediu, unde nu mai găsec nici o preocupare de ordin intelectual. Dacă în momentul în care termină clasa ultimă, ar deveni membru al

unei societăți, care are centrul la școală, dacă ar păstra legăturile cu ea și deci cu școala, ar urma să trăiască măcar din când în când în mijlocul unor amici, foști camarazi, pe cari i-ar putea interesa și alte lucruri, decât nevoile zilnice ale traiului”.

„Să se determine în public un curent favorabil educației populare, favorabil nu numai într'un cât să privească cu simpatie și liniște guvernului, și ale corpului didactic, ci ca să se ia pe seama inițiativei particulare toată opera aceasta. Toată societatea românească să înțeleagă, că ridicarea prin cultură și prin solidaritate a maselor profunde ale poporului este cea mai profundă garanție pentru viitorul națiunii noastre.” *)

6. În legătură cu acestea pot sta Reuniunile de femei pentru educația și supraveghierea tinerimei adulte, precum și pentru conservarea și dezvoltarea industriei casnice naționale.

V.

Problemele amintite până aci sânt fără îndoială de o mare importanță pentru educația populară. Ar putea oare trăi cu destulă demnitate poporul nostru, dacă el s'ar ținea departe de toate aceste probleme, pe cari le-au îmbrățișat de vreme îndelungată, popoarele înaintate ale Apusului? Acum, cine e chemat să familiarizeze poporul cu aceste probleme prin cari el își câștigă un rost mai superior în viață? Să poată fi scutit acela, care și prin numele său e indicat să-l învețe pe popor cum să ajungă altceva decât l-ar face viața materială, — să poată fi scutit învățătorul de sarcina de a fi întregului popor la dispoziție în celece privesc înaintarea lui?

Dar ar fi și o greșală mare dacă s'ar zice: datoria învățătorului e să le facă toate acestea. Nu poate stabili nimeni, cel puțin la noi, unde școala e a bisericii și biserica e națională, — zic, nu poate stabili nimeni obligativitatea unei activități extra-școlare, fără a nu stabili și una de activitate extra-oficială pentru ceilalți intelectuali cari se hrănesc de pe spatele poporului.

La sate singurii intelectuali ai noștri sânt preoții și învățătorii. Pe aceștia îi leagă de oală mai multe legături. Mai întâi ei sânt amândoi oameni, — și corb la corb nu-și scoate ochii, necum să-i fie îngăduit unui om, căruia Dumnezeu i-a dat minte, de a se pune rău cu un semen de al său. Apoi ambii sânt oameni culti, ambii sânt Români, ambii sânt de aceeaș lege, ambii au datoria pozitivă impusă lor de Dumnezeu și de autoritățile superioare, de a fi „păstori buni” ai turmei, și ambii trebuie să aibă cultura aceea pentru a înțelege, că e o fericire în muncă și mai ales în jertfirea pentru alții și în subordonarea intereselor particulare celor generale. Acești doi factori au menirea de a lucra împreună la țară pentru binele poporului: preotul în biserică, învățătorul în școală — și amândoi în comună, atât pentru educația celor mici, cât și pentru a celor mari, sub toate raporturile. Cum în școlile noastre confesionale preotul e director școlar și ca atare are inițiativa și în afaceri școlare, nu i-se poate denega inițiativa nici în afaceri extra-școlare, unde el e dator a-i da toată mâna de ajutor învățătorului, cu atât mai vărtos că e și mai puțin ocupat decât acesta, și mai independent.

Muncind împreună pentru binele poporului, preotului și învățătorului nu-i va mai rămânea timp pentru ceartă pentru trai rău, cari pe alocurea nici nu-ți mai face impresia că ar fi un trai de creștini, ci de-adreptul de păgâni.

Acești doi factori împreună ar putea organiza pe lângă cele amintite, și jurii de împăciuire, cari să aplaneze conflictele mai ușoare ce se ivesc pe sate printre oameni și cari aduc

*) Adamescu, loc citat, pag. 131.

adeseori nu numai ruine materiale pe capul bieților creștini, ci și o însălbătăcire a moravurilor. Prin această organizație s'ar putea preveni atâtea procese zadarnice, cari nu fac altceva decât îmbogățesc pe advocați.

Pagini uitate.

De Dr. Valer Braniște.

I.

Situația generală.

«Pozițiunea poporului român este atât de deteriorată, încât este absolut necesar să se părăsească terenul acelor improvizări și experimentări, cari nu stau în nici un necs organic cu planul de acțiune primit de întregul popor în înțelegere comună.

«Nu ne luptăm contra manifestărilor, dar pretindem necondiționat, ca aceste manifestări să fie reale, să formeze efluxul firesc nu al nelucrării, ci al acțiunii continue. O astfel de acțiune însă pretinde o completă organizare, o clară stabilire a spiritului, pretinde ca inteligenții, conducătorii firești ai poporului, să se angajeze la o acțiune continuă și nu să se mărginească a da din an în an odată semn de viață, ca să poată lăsa apoi baltă iar pe un an întreaga chestiune.

»Este adevărat, ca chestiunea națională fiind o chestiune de spiritul timpului, în urma torței sale elementare, va trebui să învingă și atunci când conducătorii ar devia cu desăvârșire. Dar nu este compatibil cu misiunea poporului nostru, să așteptăm, până când se va rezolva (chestiunea) de sine, ci trebuie prin o acțiune continuă să accelerăm mersul încet al rezolvării și să delăturăm mai ales acele piedeci, cari în mod artificial ni-s'au pus în cale!»

(Rînduri tipărite și iscalite de dl Dr. Braniște în „Dreptatea” din 1895, Nr. dela 1 Ianuarie, număr în care foiletonul e iscalit de dl Iosif Scepul !)

II

»Nedumerire vagă«.

Speranțe înșerate și iluziuni pierdute e caracteristicul situațiunei. Decepțiunea predomină totul La fiecare știre despre vre-o acțiune, sau încercare de acțiune se cutremură corpul națiunei și se așteaptă la ceva rău.. Campania ziaristică, purtată între cele trei ziare ale noastre încă n'a fost în stare să lămurească marele public asupra adevăratelor divergențe și controverse, ci pare a fi făcut terenul și mai apt pentru răspândirea faimelor oarbe în diferite locuri am experiat, că campania aceasta a făcut mai mult impresiunea că are menirea de a ascunde mai mult adevărul decât de a-l lămuri. Astfel cele mai absurde bănueli și cele mai răutăcioase denaturări află teren larg și roditor. Cred că o astfel de situație este primejdioasă și că nu se poate permite să se continueze aceste nedumeriri vagi în eftina așteptare, că lucrurile se vor lămuri de sine ! Nu ! Astfel nu mai merge ! Sânt în sânul neamului nostru încă bărbați devotați poporului și dela acestia pretindem să sisteze această stare mortiferă !

Dr Braniște-Ler, în „Dreptatea” din 1895 Nr. 32).

III.

Esclusivismul și intoleranța oficială.

»Cu deosebire în viața noastră publică individul cu vederi strâmte ne poate strica nemărginit de mult... Pe terenul vieții publice oamenii cu vederi înguste cearcă a se valida prin majoritate fiindcă însuș fac majoritatea.»

»Cine, imparțial fiind, nu va recunoaște că toate certele noastre politice de până aci au provenit tocmai din îngustimea vederilor, de cari sânt cuprinși unii oameni, cari cei dintâi che-

RETAY és BENEDEK,

Se expedează pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, pra-pori, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconostase și icoane sfinte etc

— stabiliment de articole bisericesti —

Lucrează iconostase, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Preț-curent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

mați ar fi să lucreze pentru propagarea unor vederi largi și sănătoase.

»Individul strâmt la vederi, e de regulă strâmt la inimă și mai pe sus de toate e *exclusivist și intolerant*. Și în apariția aceasta este de se căuta motivul, de ce în viața noastră socială anumii indivizi de anumite poziții, se cred predestinați ca ei și numai ei să facă anumite propuneri și să condamne.»

»Intocmai așa stăm și în politică. Sânt unii oameni, cari în strâmtenia minții lor socotesc, că numai urmând principiilor lor politice neamul românesc se va putea mântui. *Cu alte cuvinte ei cred în infalibilitatea principiilor lor, și toți ceilalți, cari sunt de altă credință, aceia da, aceia sunt niște pehlivani, niște trădători, mizerabili etc în fine ori și ce...*

«Dar nu vedeți pe acești onorabili cum în strîmtenia minții și-a inimii lor au monopolizat pentru dânșii toate sentimentele naționale? Ei și numai ei sunt pana cea pentru durerile neamului românesc.

«Bine înțeles, că ajunși odată oamenii aceștia la etapa asta de cugetare, ei caută să discrediteze cu orice preț pe oamenii, cari sunt de alte credințe...!»

(Articolul scris de urmașul d-lui Braniște, tot în «Dreptatea» dela 1885 Nr. 189).

... De această interesantă colaborare indirectă a d-lui Braniște, și a fostei sale gazete, în numărul acesta nu ne-am putut lipsi, fiind tot mai săpămâna spovedanilor, când fiecare trebuie să mărturisească adevărul de care s'a abătut în cursul vremilor.

Red. «Tribunei».

INFORMAȚII.

A R A D, 20 Aprilie n. 1911.

Din cauza sfintei sărbători de mîne, numărul următor al «Tribunei» va apărea numai Sâmbătă seara.

Sortirea loteriei d-nei Viola de Anyos. Frumosul tablou în olei al d-nei Viola de Anyos a fost azi la orele 2, sortit în prezența notarului public dl Ioan Beleş, și a redacției noastre, în sala de conferințe a «Tribunei».

Zeita norocului, care de astă dată s'a reprezentat prin d-soara Elena Avram, conducătoarea librăriei «Tribunii», a favorizat pe dl Costică Ciploschi, mecanic la fabrica de cuie din Sinaia, proprietarul numărului 183 din lista de subscriere nr.-ul II.

D-na Viola de Anyos, generoasa donatoare a tabloului, a trimis numai decât prin administrația ziarului nostru, întreg venitul loteriei în sumă de 560 coroane d-nei Lucreția Russu-Șirianu la București, sfârșindu-și astfel nobilul gest prin care, deși n'a tinut, a dat totuși lumii românești dela noi un prea apreciat stimulent moral.

Dl notar public Ioan Beleş a renunțat de-așemenea la orice prisos din această loterie, refuzând taxa legală care s'a adăugat astfel la suma expediată.

— **Proces între Basarabia și România.** Din Iași se anunță, că autoritatea regională a Basarabiei, având învoirea guvernului rusesc, a intentat acțiune pentru revendicarea moșiilor casei Sf. Spiridon aflate în Basarabia.

Acele moșii sunt 5 și anume: Petrosul, Slobozia-Bălților, Șeptelici, Hîrca-Luteni și Visterni-

eni. Ele aduc Spiridoniei un venit anual de 395 mii lei, iar dela 1912 — când vor intra în vigoare noile contracte, venitul va crește cu 40 la sută.

Acțiunea e motivată prin faptul că moșiile au fost lăsate spre a se creia spitale în Basarabia, clauză care n'a fost îndeplinită de epitropie.

Procesul se va judeca la tribunalul din Kishinău.

După părerea juriconsulților, acțiunea regiunii basarabene nu e serioasă și va fi respinsă.

— **Hoții de păgubașii.** În repetite rînduri ni-s'a dat prilej să citim în ziarele ungurești știri referitoare la furturile întâmplute în minele de aur ale Societății 12 Apostoli din Ruda și tot de atâtea ori să aduc insulte cu nemiluita bieților muncitori Români, făcând responsabilă și preoțimea dela sate, sub cuvânt că ea ar ocroti și ar servi îndemn pentru aceste păcate. Aceste știri inspirate de o foaie — reptilă aciuată între jidovii din Brad, urmărește o îndoită tendință: Să ne compromită preoțimea în fața străinilor, căci știrile răuvoitoare, colportate de ziarele maghiarosemite trec ușor peste hotare, iar a doua nu mai puțin păcătoasă e, să ruineze materialicește populația română — făcându-i vânt din angajamentul față de societate — și în aceeaș vreme să înduplece guvernul la colonizarea unui anumit număr de ciangăi și pe vale Crișului, cu cari apoi să pornească lupta de exterminare economică a Românilor din părțile locului. Câteva începuturi șubrede spre aceasta s'au și făcut deja și toată campania de mai astăiară e întezită de aceleaș tendințe.

S'au găsit și oameni de bunăcredință cari pelângă constatarea faptelor au conchis că exploatarea fără suflet a străinilor, nici nu putea fi răsplătită cu altă măsură, avînd în vedere scumpetea crescîndă a traiului, în raport cu cei 80 s'au 90 de bani ce se dau pentru munca de 12 ceasuri nenorociților muncitori din tavernele suterane ale minelor.

Furturile erau operate însă cu atîta iscusință încât rareori se întâmpla să dea cineva de urma făptuitorilor și rezultatul să știa de nainte: câțiva muncitori vor fi dați afară și ziarele vor servi iarăș câteva știri alarmante despre tâlharii de Români. Fără voie însă puteai să bănuiești că furturile sânt operate nu de niște muncitori, cari nu numai că nu cunosc toate clichițele unei mine atît de extinse ca cele ale Societății 12 Apostoli, dar fără îndoială sânt mult mai primitivi în apucături decît să poată încunjuura cursele autorităților care făceau ancheta cu multă ardoare. Prin urmare tâlharii nu puteau fi decît slujbași de o lege cu ceice huiduiiau pe bieții Români și de atâtea ori s'au dovedit furțisaguri asupra slujbașilor, dar fără să se dea nici o satisfacție celor batjocoriți.

În săptămîna Patimilor ungurești furturile s'au repetit și de astă-dată făptașul a căzut în cursă, în persoana unui supraveghetor ungar, care după o scurtă caznă și-a numit și complicitii.

Faptul însă nu împiedecă ca Românii să fie și de aci înainte batjocoriți.

— **Aviatorul român Costin spion ?!** Dintr'o scrisoare din București a ziarului «Buda-pesti Hirlap» reținem următoarele:

Prin intervenția funcționarilor ruși, un aviator român, care se dedea de român basarabean a făcut sub egida aeroclubului din București o ascenziune la aerodromul din Chitila. Ziarele din București au scris cu acest prilej articole frumoase la adresa aviatorului, care a făcut ascenziuni succese și la Petersburg. Pe platoul dela Chitila se adunase în ziua ascenziunii mulțime de curioși, care a sărbătorit pe aviator, care de altfel a fost împărțit și de atențiunea regelui, strîngându-i moștenitorul mîna.

Poliția, bine organizată, i-a părut suspect aviatorul, care rămăsese în contra contractului încă tot la Chitila și făcea ascenziuni în timp, când nu era observat de nimeni. S'a constatat că aviatorul sărbătorit de România, a fotografiat furturile dela Chitila pe seama Rușiei.

— **Morții noștri Terezia Trifa,** soția parohului gr. or. român din Mogoș-Miclești a repauzat la 11 Aprilie n. în vîrstă de 26 de ani. În mormântarea ei a avut loc la 13 Aprilie.

David Ivan, proprietar în Racovița, a repauzat la 18 Aprilie n. în vîrstă de 62 de ani. În mormântarea lui a avut loc la 20 Aprilie n. în cimitirul gr. cat din Racovița.

Odihnească în pace!

— **Mare incendiu în Bruxelles.** Din Bruxelles se anunță, că în noaptea spre 18 Aprilie primăria orașului a fost distrusă de un mare incendiu. Primăria se afla în cercul Schaeerbeck și Paguba se apropie la 7 milioane franci. Incendiuul a izbucnit în două rînduri, nimicind toate lucrurile de valoare cari se aflau în camerele primăriei. Tablouri vechi, sculpturi, arhiva, toate au fost nimicite. Pe la miezul nopții flăcările, au cuprins și turnul, care s'a prăbușit cu o forță enormă dărîmînd și zidurile cari se mai susțineau încă, prăbușirea a produs un sunet înfiorător al clopotelor cari se aflau în turn.

Ancheta deschisă a constatat că incendiul s'a produs prin aprindere. Făptuitorii sânt urmăriți.

— **Catastrofa unui aviator.** Șeful laboratorului de aviațiune dela Chalais Mendon, făcînd ieri o ascenziune la Villa Comblay s'a prăbușit din o înălțime de 50 metri, rămînînd mort pe loc.

— **O nouă pildă dela Slovaci.** Ni se telefonează din Budapesta: O frumoasă dovadă de spiritul de jertfă și de înțelegere a necesităților naționale la Slovaci a dat-o ultimul gest al medicului slovac Sva-tozar Duma, care a decedat zilele acestea în Budweis. Toată agoniseala sa de medic sărac, în sumă de 1000 de coroane a testat-o ziarului «Slovensky Tyzdennik» cu dorința ca acest organ al tinerilor bărbați politici slovaci să propage și mai departe cu aceiaș însuflețire curentul de o nouă și mai conștientă activitate națională.

Să luăm aminte!

— **Încă o diplomă împăratului Wilhelm.** Se anunță din Praga: Facultatea de medicină dela universitatea de aci a hotărît să-i confereze împăratului Wilhelm diploma de doctor medicinae. Diploma va fi remisă augustului «doctor» pe cale diplomatică.

— **Moartea unei Rostand.** Domnișoara Magdalena Rostand, fiica unui bancher cu acelaș nume și verișoara scriitorului Rostand s'a sinucis ieri în locuința părinților.

Motivul a fost o mică neînțelegere familiară întîmplată în decursul mesei, iar domnișoara jignită peste fire a sărit înfuriată la fereastră și s'a făcut vînt dela al treilea etaj în stradă. A fost transportată îndată la un spital, dar aci s'a stins în curînd de chinuri grozave.

— **Un băet care face cât doi.** Nevestei unui macagiu din Timișoara i-s'a născut un copil cu trei ochi și două nasuri. Al treilea ochi e sub cel drept și privește chiondoriș clipind grăbit, iar sub ochiul stîng poartă un născior în miniatură. Incolo n'are nici o me-tealină și e deplin sănătos.

— **Pentru proletarii orașelor.** Sub auspiciile contesei Csaky s'a constituit o societate de ajutorare a proletariatului dela orașe. Societatea a deschis în Budapesta două restaurante pentru sărăcime unde începînd dela amiază pînă la ceasurile două se împarte prînz pentru prețul bagatel de șaptezeci de bani. Prînzul hrănitor și destul de bogat se da cu ciorbă și carne, legume și prăjituri, iar seara dela 7 pînă la zece se împarte cina, legume, sau carne și prăjituri, pentru patruzeci de bani. Pînea se da gratuit, iar prin curățenia localului și atenția cu care se pregătesc mîncările ce da un ajutor însemnat sărăcimei care nu mai poate răzbi cu scumpetea.

— **Ornatele părintelui Hlinka expuse în Brașov.** Ni-se telefonează din Viena: Bărbatul politic slovac Dr. Pavel Blaho a organizat unele lucruri o frumoasă expoziție națională slovacă în Londra, arătând lumii din această metropolă apuseană toate comorile sufletești slovacă. Intre alte obiecte s'a putut vedea la expoziție și ornatele bisericesti pe care le-a oferit la timpul său poporul slovac preot Andrei Hlinka. Toate publicațiile periodice engleze au adus ilustrații despre aceste ornate.

— **Dare de seamă și mulțumită publică.** În ocazia concertului împreună cu teatru, organizat de corul bisericesc gr. ort. rom. din Brașov, la 4 Martie n. 1911, au suprasolvit domni:

Dr. Samuil Vladoane 20 cor., Ilie Imbrescu 10 cor., Teodor Luchici 10 cor., Teofil Oșiecky 5 cor., Aureliu Simtion 3 cor., Gheorghe Bulza 10 cor., Dimitrie Bogoevici 2 cor., Iuliu Novac 10 cor., Petru Vuia 1 cor., Vasilie Pecină 2 cor., Nicolae Gruescu 240 cor., Nicolae Bikoi 10 cor., Petru Miculescu 1 cor., Iancu Blișariu 80 fil., Petru Suciu 60 fil., Petru Balaci 10 fil., Nicolae Novacovici 20 fil., Iosif Lala 10 fil., Miliail Lala 30 fil., Pantelemon Chescu 20 fil., Nicolae Geșă 20 fil., Ioan Chera 10 fileri.

Pe aceasta cale aducem tuturor sprijinitorilor cea mai caldă mulțumită.

Tot cu aceasta ocazie aducem profunză mulțumită mult stimatilor domni Dr. Samuil Vladoane, avocat și Nicolae Olariu, avocat din Bozovici, cari înscriindu-se de membrii fondatori al nou înființatului cor, au plătit ambii taxa de 20 cor. de persoană.

Prin mâna darnică și interesul ce-l poartă la cauzele noastre naționale dl. Dr. Vladoane s'a dovedit iubit și stimat de întreg poporul din Brașov-Almajului.

Nu mai puțină laudă și mulțumită aducem dirigentului de cor, dlui Achim Șuman din Brașov, pe care pentru dexteritatea sa pe muzical, îl recomandăm cu toată căldura tuturor comunelor noastre bisericesti, ca cel mai dexter întru instruirea de coruri. Teatru corul bisericesc: *Dionisie Goanță*, palat.

— **Ungurii pentru presa lor.** Citim în ziarul unguerești:

Din Seghedin se anunță: Primarul orașului, George Lazar a trimis o adresă consiliului comunal, în senzul căreia orașul să se înființeze ca membru fondator la institutul pentru studii al sindicatului ziaristilor, — votând și pentru totdeauna suma anuală de 4000 cor., a cărei interese de 100 cor. se vor trage la 1 Iulie fiecă an la cassa institutului. Deodată propune, ca acest proiect să se discute în discuție și în ședința congregației studențescă care să adreseze apoi aceiași rulate și celorlalte comitate, ca să vină în ajutorul ziaristilor, intrând în șirul membrilor datori ai institutului de pensii.

— **„Orașul întreg beat“.** Am înregistrat un număr trecut incendiul din Zenta, care distrus palatul primăriei și biserica română. Ancheta a constatat că incendiul s'a născut din neprecauțiune. Prefectul de poliție din Zenta spune într'un comunicat adresat ziarelor: „Duminecă, ziua întâia de Paști, întreg orașul a fost beat. Incendiul s'a iscat din neprecauțiunea străjerului, care chefuise în turpăria cu mai mulți prieteni. Probabil a ncat vre-un chibrit aprins sau țigaretă, care a dat naștere la incendiul.”

— **Populația Parisului.** După datele numărării din anul acesta, Parisul are 2.846.986 locuitori față de 2.722.734 din anul 1900.

— **Brutalitate jandarmărească.** O nouă victimă a bestiei îmbrăcată în haină de om, fiind uniforma paznicului legii. În orașul Brașov a au aflat pe o stradă pe pescarul Iuliu Novacovici, într'o baltă de sânge, scurs din răni cari se aflau pe trupul său.

Ancheta a constatat, că pescarul fiind cam beat a adormit pe stradă. Sergentul de jandarmi Mihai Cserszenyész dând peste el a încercat să-l trezească, lovindu-l cu piciorul pe

unde-l nimeria. Pescarul venindu-și în fire, așa somnuros cum era i-a dat o palmă sergentului spunându-i să-l lase în pace. Sergentul și-a luat pușca de pe umăr și a strâpuns pe bietul om, care căzu la pământ de unde nu s'a mai putut ridica.

La spital într'un moment lucid a istorisit întâmplarea, tăcând numele injunghietorului, pe care, — dupăcum spunea — își va răzbuna complit. Dar muri, — și gândul răzbunării nu se va mai împlini. Făcându-se autopsia cadavrului s'a constatat că baioneta a strâpuns plămânul, care însângerînd a cauzat moartea.

Autoritățile militare au suspendat pe sergent care însă să preumblă liber, nefiind încă deținut, cu toate că este adevărată crima comisă.

Domnul jandarm!
Cazul a produs mare consternație în populație.

— **Deținerea unui anarhist.** Regele Spaniei Alfonso, a sosit alaltăieri în Bordeaux, unde a avut o consultație cu medicul, profesor Mour, care îi făcuse anii trecuți regelui o operație. Deodată cu sosirea regelui a sosit și un strein, care și-a luat locuința în acelaș cartier al orașului, cu Alfonso.

Poliției părăndu-i-se suspect străinul la somat să se legitimeze, cu care ocazie s'a dovedit că Francisco Fernand este un anarhist notoric, și că voise să comită un atentat asupra regelui. Cazul a făcut senzație în oraș.

— **Doctor de onoare în teologie.** Facultatea teologică, evanghelică din Viena a dat cu prilejul aniversării a 50-a a patentei imperiale, prin care se recunoaște egala îndreptățire a bisericii evanghelice cu biserica de stat rom. cat. mai multe diplome onorifice de doctor în știința teologie, bărbaților cari și-au câștigat merite însemnate pe teren bisericesc. O astfel de diplomă onorifică a primit și preotul evanghelic din Sighișoara, dl. Iohann Deutsch. Faptul acesta este înregistrat cu vădită mulțămire de ziarele germane dela noi.

Dr. Brutus Macaveu medic universitar specialist în boalele femeiești asistent la Clinica de femei „Crucea Albă” din Timișoara își ține orele de ordinațiune dela 2—5 d. m. în Timișoara-Fabric piața Kossuth Nr. 2 etajul I.

x **La croitoria universală.** I. Petrașcu, Sibiu — Nagyszeben, Strada Cisnădiei Nr. 30, Telefon 721. Se pregătesc cele mai frumoase haine, după croială cu și, pentru civili: fracuri, saloane, jachete, sacouri, pardesiuri, paltoane etc. Asemenea se execută pentru ofițeri și voluntari, tot felul de uniforme, iar în depozit se află diferiți articli pentru uniforme: săbii, chipiuri, portofee, mănuși etc. Atrag deosebita atențiune asupra reverențelor protești, ce se pregătesc în atelierul meu, după moda cea mai nouă. Comandele se pregătesc în timp foarte scurt.

x **Noutăți de ridicul,** geante de mâni, cofere, articole de sport, rachete pentru tennis, bile și neturi, fotbal, mingii, bastoane, parfumuri, apă de Colonia, apă de păr, praful de dinți, săpun, perii, pieptene și articole de modă se află cu prețuri moderate la **Hegedüs Gyula**, Arad Andrassy-ter 15.

Mișcarea culturală și socială.

— Petreceri, concert etc. —

Luni, 24 Aprilie.

Ciclova-montană: Concert și teatru (urmat de joc) în localitățile »Berărie« Se va juca »Doi țărani și cinci călani« de C. Negruzzl. Inceputul la orele 8 seara.

Martți, 25 Aprilie.

Șercaia: Teatru urmat de joc în sala cea mare a casei comunale. Se va juca »Nepotul răsfățat« de A. Kotzebue. Inceputul la orele 8 seara.

Zernești: Concert și teatru (urmat de joc) în sala hotelului din Zernești Se va juca »Nevesta lui Cerceluș« de P. Locusteanu. Inceputul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

Tîrg de țară în Sebeș. Magistratul orașului Sebeșul-Săsesc aduce la cunoștință publicului că în zilele de 21, 22 și 23 Aprilie va avea loc în Sebeș tîrg de țară de vite, iar Luni, 24 Aprilie tîrg de mărfuri.

Meseriașii români din Brașov. Cetim în »G. Trans.«: »Asociațiunea pentru sprijinirea învățăcelilor și sodalilor români, meseriași din Brașov — al cărei președinte este dl. Petru Pop, jude în p. — și-a publicat raportul general despre gestiunea anului 1910.

Din interesantele date ale acestui raport spicuim: în decursul anului 1910 s'au plasat în Brașov, în mare parte prin mijlocirea »Asociațiunii«, 145 ucenici. Socotii și cei plasați în anii premergători, cari își continuă încă ucenicia, la finea anului 1910 erau în Brașov 373 ucenici români, și anume: 76 zidari, 58 pantofari, 41 măsari, 37 croitori, 37 lăcătuși (mecanici), 31 zugravi (văpsitori) 23 cizmar, 17 lemnari, 6 compactori, 6 măcelari, 6 tapițeri, 5 ferari, 5 dogari, 4 tipografi, 3 pitari, 2 cărnătari, 2 perieri, 2 jocari, 2 strugari, 2 rotari, 2 tinichigii, 1 croitor pentru haine de dame, 1 curelar, 1 sculptor de piatră, 1 argășitor și 1 cofetar.

Din ucenicii români, aflători în Brașov, s'au declarat anul acesta 60 de calfe și anume: 13 lăcătuși (mecanici), 13 zidari, 7 croitori, 5 măsari, 4 zugravi (văpsitori), 3 compactori, 3 lemnari, 2 cizmari, 2 pantofari, 2 sculptori în piatră, 1 cărnătar, 1 ferar, 1 cojocar, 1 tipograf, 1 dogar și 1 pitar,

Suma intratelor	Cor. 24 752.86
» eșitelor	» 5 854.41
Saldul c. la finea lui Dec.	Cor. 18.898.45
Averea totală a »Asociațiunii« cu finea anului 1910 reprezintă suma de Cor. 94.014.77.	
Proiectul de buget pe anul 1911 prevede la venite și la cheltueli sumele de Cor. 9.566.42.	

BIBLIOGRAFII.

A apărut *Raportul anual al Societății Meseriașilor din Blaj.* Una dintre cele mai prospere societăți ale noastre, este societatea meseriașilor români din Blaj. Pusă sub conducerea harnicului profesor Gavril Precup, privim cu o adevărată bucurie la munca conștientă și înțelegătoare ce desvoltă an de an.

Raportul acesta ne învederează din nou aceste progrese realizate în anul 1910. Iată de pildă câte lucruri frumoase a săvârșit în decursul unui an:

Am venit în ajutorul măestrilor începători înlesnind deschiderea de ateliere: unui legător de cărți, unui pantofar, unui zugrav și unui negustor cu suma de 578 cor. Am ajutat pe măestrul măsar George Rozor, ajuns la nepuință.

Voind să avem o generație de măestrii iscusiți și devotați neamului și bisericii am urmărit cu deosebit interes educația ucenicilor plasați la membrii societății noastre. Cu bucurie constatăm, că numărul lor an de an e în creștere: din 120 ucenici 70 cercetează școala gr. cat. de ucenici din loc, unde li-se dau învățături folositoare. Comitetul dvoastră a asistat la examenul din vară, cu care prilej văzând sporul ce se face, a împărțit ucenicilor mai buni premii în cărți, în valoare de 30 cor. Tot pentru instruirea ucenicilor, a contribuit la biblioteca înființată la inițiativa societății cu 30 coroane.

Solicitudinea pentru măestrii de mână a arătat-o societatea noastră la sărbătoarea iubirii, când alături de reuniunea femeilor române, a împărțit cu haine 51 ucenici și anume: tipografi 2, comercianți 3, pantofari 14, croitori 7, mecanici 3, cojocari 4, măsari 6, franzelari 3, legători de cărți 3, fauri 3, zugravi 2, morar 1.

În total s'au dat ajutoare în suma de 1005 coroane. Ne place a crede, că îngrijirea aceasta vă va îndemna și pe D-Voastră, patronii să vă purtați ca adevărați

vărași părinți cu acești băieți concrezuți D-Voastre, pentru a căror viitor purtați răspundere înaintea lui Dumnezeu și a neamului.

Avem plăcerea a vă vesti, că și în ăst an ni-a succed să plasăm un elev cu numele Iosif Bucur, absolvent de 4 clase gimnaziale, în azilul pentru creșterea ucenicilor din Viena, de unde urmează în un atelier de frunte legătoria de cărți.

Prin intervenția noastră s'au plasat 8 ucenici: 1 la comerț, 1 la cojocărie, 1 la rotărie, 2 la mecanică, 2 la croitorie și unul la păpucărie, veniți din comitatele Ciuc-Solnoc-Dobica, Făgăraș și Bistrița-Năsăud.

Un factor nou în viața societății este corul, care și-a început activitatea în luna lui Noemvrie sub conducerea dlui Nicodim Ganea, absolvent al conservatorului din București și Budapesta. Corul numără 18 dame și 22 domni.

Fondul casei și a halei de vânzare, inițiat în adunarea generală din 1909 s'a duplicat, tot asemenea și fondul pentru orfanii și văduvele meseriașilor. Am dori mult, ca obiceiul de a colecta daruri pentru acestea fonduri cu ocazia convențiilor de tot felul, ca botez, ospete, fidanțări etc. să se înrădăcească tot mai mult între meseriașii noștri.

În chipul acesta adună parale neamurile culte. Să-i imităm și noi în tot ce e bun pentru noi.

Comitetul a aranjat în decursul anului mai multe conferințe din domeniul literaturii române și a științelor aplicate. Familiile măestrilor noștri au grăbit cu toții să asiste la conferințe. Aproape toate conferințele au fost însoțite de declamări și cântări.

Situația membrilor ni-se prezintă astfel: fundatori 12; pe viață 25; ordinari 88; ajutători 10.

Biblioteca alcătuită din cărți cu o lectură sănătoasă și instructivă a stat în totdeauna la dispoziția membrilor. Înmulțită an de an prin cumpărări și donații astăzi numără: 317 cărți. În sala de lectură au fost abonate foile: „Gazeta Transilvaniei”, „Tribuna”, „Libertatea”, „Foaia Interesantă”, „Tovărășia”, „Foaia Poporului”, „Lupta”, „Gazeta de Dumineca”, „Unirea” a venit gratuit, „Răvașul” din Cluj.

Averea „Societății în total face: 11.520 cor. 22 fileri.

Tot în administrarea Reuniunii este și averea societății „Concordia” în suma de 2167 cor. 18 fil.

La Librăria „Tribunei” se află de vânzare:

I. Scariatescu. Poeme românești.

S u m a r u l :

1. Hora României June.
2. Horă veche.
3. Spunemi codrule (Bârsan).
4. Glas de clopot. (Z. Bârsan).
5. Mihnea și Baba, (Bolintinean)

cu prețul redus de cor. 5 plus 10 fil. porto.

La Librăria „Tribunei” se află de vânzare Dr. Onisifor Ghibu, Cercetări privitoare la situația învățământului nostru primar și educația populară à Cor. 1 plus 5 fil. porto.

La Librăria Tribunei se află de vânzare ilustrate frumoase de Paști cu inscripția „Christos a înviat” și anume:

Copilași cu miei, iepuri cu ouă roșii.
cu iepuri, chipuri hazlii.
Porumbel cu ou roșu.

Ingerași cu ouă roșii, cătăluși cu ouă roșii etc. etc. bucată 6, 8, 10 și 12 fileri.

Pai în joben, fetițe cu ouă, dame frumoase, părechi amoroase, bucată 12, 14 și 16 fil.

Ilustre de Paști, cu inscripție, sortate foarte frumoase. 100 bucăți cu Cor. 450 + speșele de porto.

Cărți mai nou apărute din „Biblioteca pentru toți”

- 30 fil. + 5 fil. porto postal.
- 591—592 Fundescu D. C. Basme.
- 593 Andreev. Povestea celor 7 spânzurați.
- 594—595 Zola. Tereza Raquin. Roman.
- 596—599 Dufresne. Jocuri de șah.
- 600 Densușianu. Tradiții și Legende.
- 601—602 Flamarion. Lumen.
- 603 Demetrescu Traian. Intim.
- 604 Demetrescu Traian. Sensitive. (Poesii).
- 605 Demetrescu Traian. Aquarele. (Poesii).
- 606—609 Maupassant. Tare ca moartea. (Roman).
- 610 Bolintineanu. Călătorii pe Dunăre.
- 611 Russo. Cugetări și amintiri.
- 612 Gauthier. Avatar. Trad. de A. Valeriu.
- 613 Lungianu. Icoane din popor.
- 614 Miliian Gh. Puternicul. Schițe și Nuvele.

- 615 Hebbel. Inelul lui Ghigheș, tragedie.
- 616 Corneille. Horațiu, tragedie.
- 617—618 Popescu N. D. Fata dela Cozia.
- 619 Roussenard. Zece mil de ani într'un bloc de ghiată.
- 620 Regnard. Legatarul universal.
- 621 Sudermann. Ioan Botezătorul, tragedie.
- 622 Demetriad Mircea. Renegatul.
- 623 Wagner Rich. Lohengrin, trad. în versuri.
- 624 Moliere. Vicleniile lui Scapin, comedie.
- 625 Caravau Virgil. Snoave.
- 626 Speranța Th. Anecdote Marinare.
- 627 Chendi Il. Portrete literare.
- 628 Wagner Rich. Olandezul Zburător.
- 629. Dostoiewsky. Nuvele. Trad. de B. Marian.
- 630 Codreanu Mib. Din când în când, (poezii).
- 631 Leon Dr. Generația spontanee și Darwinismul.
- 632—633 Wundt. Hipnotism și sugestiuine.
- 634—639 Daudet Alph. Jack. Roman, trad. de Haralamb G. Leca.
- 640—643 Maupassant Guy. Bel-Ami. Trad. de G. Pereișteanu.
- 644—645 Sacher Masoch. Hadaska. (Roman).
- 646 Ivela. Povestiri muzicale.
- 647—650 Ispirescu. Basmele Românilor.
- 651 Moliere. Tartuffe, piesă tradusă în versuri.
- 652—653 Anestin V. În lumea spiritelor. Istoria manifestărilor spiritiste.
- 654—655 Shakespeare. Regele Lear, tragedie.

Tablourile lui Grigorescu în Arad.

La Librăria Tribunei se află de vânzare 20 de reproduceri după tablourile celui mare pictor român Grigorescu.

Fiecare tablou costă cor. 250 + porto poștal. Mărimea e (cu cartoncu tot) 30 cm. lățime și 40 cm. lungime:

1. La vatră. 2. Lucrând. 3. Interior la Vitre.
4. Hora. 5. Ovreiu din Galația. 6. Colț de atelier. 7. Portretul pictorului. 8. Bălcu la Băcău. M. S. Regele Carol I. 10. Mica Bretonă. 11. M. S. Regina Elisaveta. 12. Nud. 13. Primăvara. 14. Tărăncuța cu viței. 15. Întoarcere dela Bălcu. 16. La pășune. 17. Rodica. 18. Pe plaiu. 19. Ciobănaș pe valea Prahovei. 20. Apus de soare la Barbizon.

La „Librăria Tribunei” se află de vânzare următoarele cărți mai nou apărute:

- Ion Dragoslav: Nuvele. a 2 cor. + 20 fil. porto.
- Duliu Zamfirescu: Anna (Ceeace nu se poate) a 2 cor. + 10 fil. porto.
- Biblioteca „Steaua” a. 20 fil. + 5 fil. porto.
- Nr. 24. St. O. Iosif: Din legendele Neamului Hohenzollern.
- Nr. 257. Dragoslav: Flori și Povesti.

La Librăria „Tribunei” se află de vânzare: Bibl. Minervei a 30 fil. + 5 fil. porto:

- Nr. 100. Dr. Th. Mirosenescu: Cura de slăbit și de îngrașat.
- Nr. 101. C. Flamarion: Urania. Volumul I. Traducere de I. Mihălcescu și C. Chifu.
- Nr. 102. C. Flamarion. Urania. Vol. II. Traducere de I. Mihălcescu și C. Chifu.
- M. Sadoveanu: „Apa Mortilor”, roman. Prețul 2 cor. (+ 20 bani porto).
- Em. Gârleanu: „Într'o noapte de Mai”, nuvele. Prețul 2 cor. (+ 20 bani porto).
- Vasile Pop: „Jubirea e biruitoare”, nuvele. Prețul 2 cor. (+ 20 bani porto).
- M. Eminescu: „Lumina de Lună”, poezii complete. Prețul 2 cor. (+ 30 bani porto).

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
„Tribuna” institut tipografie, Nichin și 13.

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie
26 odăi aranjate cel mai modern;
Supraveghiere medicală continuă (constantă). —
Telefon 88—99. Birou-central, stabiliment medical
Budapesta, B-dul Ferenc-körut 29.
Consultări de la orele 8—9 a. m. 3—5 p. m.
Director-șef: Dr. A. Cozmutza.

MOBILE

din cauza schimbării localului
se vând cu prețuri

ieftine

în fabrica de mobile a

B E I S Z

Oradea-mare-Nagyvárad

dela 1 Mai în Rákoczi-ut 14

Aviz pentru sănătate!

Azi, când s'a pus în circulație atâtea medicamente miraculoase, dar, care tind însă numai la despo publicului, ne bucurăm, că putem atrage atențiune publică asupra preparatelor pe cari, ca și serul Erlich, a profesorului berlinez, contra molipsirii și medicii le întrebuițează cu succes și pentru ac. Exc. Sa ministrul de interne a permis punerea în circulație. Preparatele acestea se numesc:

Șpiritul Inda și Unsoarea Inda

despre cari revista „Kir. Természettudományi közlöny” Nrul 171 scrie următoarele: „În Ardeal în riuul Olt un șoiu de burete mai cu seama lipit pe iazuri, a comitatul Treiscaunelor din vremuri străvechi se folosea cu succes contra durerilor reumatice și podagrei și se pregătește, la ordin medical, în farmacia lui Balvich Sándor, din Szepsiszentgyörgy și care se pu în circulație în întreagă lumea sub numirea de Spirit și Unsoarea Inda. Din experiență pot spune că sunt sigur.”

Dr. Stefan Si

Pe baza experiențelor proprii și a vindecărilor Șpiritul Inda și Unsoarea Inda, le recomandăm cu pentru alinarea durerilor reumatice și de nervi, pe în scurtă vreme i-se observă urmările vindecării.

Dr. cont. Vilmă Hugonnay, Dr. Ludovic Rózsaffy, medicul șef al poliției reg. ung. de stat în Budapesta Iuliu Tóthfalussy, medicul șef al căilor ferate reg. din Budapesta, Dr. Rudolf Kálay, medic șef din spital în Nyirelyháza, Dr. Iosif Szekeres, medic șef de spital în Nagykanizsa, Dr. Geza Hajniss, șef priv. de univ. în Budapesta.

Dacă locul mi ar permite am putea să mai arătăm rumele multor medici renumiți, cari toți dovedesc Șpiritul Inda și Unsoarea Inda, sunt singurele preparate vindecătoare externe contra reumei, podagrei, de membre, durerii de cap, boalei de nervi, junta în oase, mâncărimei, iar intern contra lipsei de aer și gât, și contra răgușelei. Unsoarea Inda se folosește numai extern și costă 2 cor. Șpiritul Inda se folosește atât extern cât și intern și o sticlă mare costă 1 cor. și o sticlă mică 1 cor. În rubrica aceasta a avizului nitar în fiecare săptămână vom publica părerea medicilor despre medicamentele cari sau dovedit de bună folosință o recomandăm citi orilor noștri. Spirit și Unsoarea Inda le pregătește Balázsovics Sándor, farmacie la „Coroana” în Szepsiszentgyörgy de unde pentru 6 coroane se trimite franco în orice 3 porțiuni. Se capătă preste tot locul!

CREDIT

pe ipotecă, pe schimb
și pentru oficianți mij
locește mai avantajos

Herzog Sándor

Arad, Str. Weltzer János 15

— Telefon No 376. —

Atenția proprietarilor de pomi.

Altoi nobile de pruni bosniace, anume "Anasca Carica" (impărăteasa din Balcan) și "Jica Bosne" (Regina Bosniei.) Pomi de doi trei ani cu coroană frumoasă de cel mai bun soi al prunilor cunoscute acum. Fructele proaspete sânt foarte mari ordinar de dulci și gustoase, se coc pe la sfârșitul lui August și sânt potrivite ca fructe de masă și uscate, ori pentru pregătirea marelui sau a rachiului.

Plantele mele nu sufer de păgubitoarea boală de Polystigma rubrum cum se întâmplă la cele obișnuite la cari de multe ori cade frunza și locul verii și rodul suferă simțitor. Prunii au fost premiați în repetite rânduri cu prețuri din partea guvernului Bosniei și Hercegovinei, cu medalie de aur la expoziția mondială din Budapesta din 1896, la expoziția din Viena din 1897 cu medalie de argint la expoziția mondială din 1900 la Paris și cu medalia de aur la prima expoziție agrară din Bosnia și Hercegovina la Sarajevo în 1910. Pentru calitatea altei mele de pruni primesc cea mai extremă ga-

Sava T. Kojdič, mare proprietar în Brčka, (Bosnia),

Salon de haine bărbătești
Schneider, Sibiu
Hermannsplatz 8, etagiul I.
Magazinul Habermann. (Nagyszeben).

BRAUN ANTAL
fabricant de instrumente muzicale în
Mehesvár, Centr., Strada Prinț Eugen No. 14.
(Casa proprie).

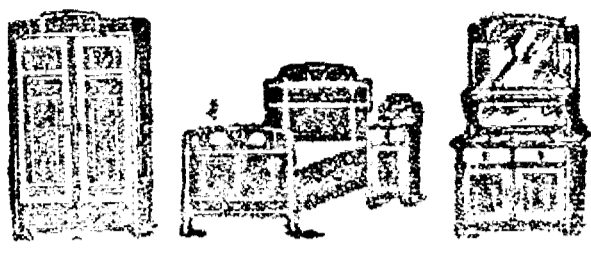

Cel mai mare și mai ieftin izvor de cumpărare în Ungaria de sud

Instrumente: de alamă, de suflat, cu coarde și instrumente de bătut precum și părțile constitutive a acestora. — Reparațiile se execută artistic. Prețuri moderate.
Instrumente vechi se cumpără sau se schimbă. — Export în mic și mare.

Nicolas Hencilă măsar de zidiri și mobile Déva, Str. Vasut No 18. (Casa proprie).

Adrece cu stimă la cunoștință on. publică din toată țara și provincie, că și-a provăzut și mărit atelierul de măsurat cu puteri de muncă corespunzătoare cerințelor de azi.

Primește totfelul de lucrări pentru zidiri și mobile, precum și reparări cu prețuri convenabile și pe lângă serviciu prompt și conștiințios.

Mare magazin de totfelul de mobile pregătite din materialul cel mai excelent uscat dela cele mai simple până la cele mai luxoase.

Fond. în a. 1887.

VASILIE BERCEANU

BISERICA-ALBĂ - Fehértemplom,
strada Târgului.

Asortiment bogat de ghetă pentru bărbați, dame și copii de Box, Chevro, Titania și Occasion, precum și ghetă de box americane pentru bărbați. - Șoșoni și galoși etc.

Se garantează pentru fiecare pereche de ghetă. Pentru fiecare lucru de mână se garantează.

Gamașe de piele pentru vânători. Toffelul de creme pentru ghetă, precum și renumitul vax "Leonhardt Oellack" pentru ghetă.

Marfă bună Prețuri ieftine. Serviciu prompt.

Dulapuri de gheață, vane de scaldat

provăzute cu cuptor de încălzit

Vane de legănat, de șezut și pentru copii precum și orice articole igienice în execuție solidă se află în asortiment bogat, pe lângă prețuri convenabile. Toffelul de lucrări de tinichea pentru clădiri, apaducte cu gaz aerian, instalații electrice

H. M. WOLLNER, Budapest V., Arany János-utca 22/II. (Coșul Bálvány-u.)
Telefon 36-63. Catalog gratis și franco.

LUCZA JÓZSEF

atelier chimic p. curățitul hainelor
Szeged, Laudon-u. 8.

PRIMEȘTE:

vopsirea și curățirea hainelor bărbătești femeiești de copii și preoțești, postav, de mobile, baine de doliu etc. Mai departe primește curățirea penelor de pat, cu mașina prin ce își redobândesc culoarea albă și uscățimea originală și vor fi scutite de praf. Comandele din provincie se efectuează imediat.

Cele mai bune Vinuri de deal,

le găsești la **Iulius Dános**, producător de vinuri în Șiria pe lângă urm. prețuri:

Vin de masă prima calitate, azuriu Cor. 50 —
Vin de Rizling prima calitate > 54 —

Cele mai bune vinuri vechi, culoare azurie Cor. 56 —, 60 —. Vinuri: Schiller Cor. 50 —. Vin roșu (Bikavér) 80. — și 90. — de hecto.

Vinurile se expediază în butoaie de imprumut, începând dela 100 litre de orice calitate.

Serviciu culant, vinuri admirabile de prima calitate.

Adresa pentru scrisori și telegrame:
Iulius Dános,
mare producător de vinuri
Világos (Șiria, Arad m.)

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

BINDER LAJOS

ciasornicar și giuvaergiu în
MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.

Depozit bogat de toffelul de ciasornice de aur și argint precum și ciasornice de metal și nickel

Articuli de argint de China.
Ochelari și zwickeri de Rathenov.
Articole optice de aur și argint.
Reparaturi solide și ieftine. Serviciu conștiințios.

Klein István

Pima fabrică cu instalație electrică de împletituri de sîrmă, coarde (madrățe) de oțel pentru paturi și sâte etc.

== Szeged, Kelemen-u. 4. ==
Telefon No 242. — Fondat în anul 1840.

1 m. de sîrmă pentru gard delă 30 fileri în sus.

Fabricatele sale în privința durabilității și a execuției bune, concurează cu orice fabricate de acest soi. — Serviciu conștiințios. — Prețurile sale sunt cele mai ieftine. — Cu prospecte și cu catalog de prețuri la dorință servește gratuit. Să fiți atenți la firmă.

Dacă voști să cumpărați mezeluri și șuncă
— din loc curat și pregătite gustos —

Să vă adresați:

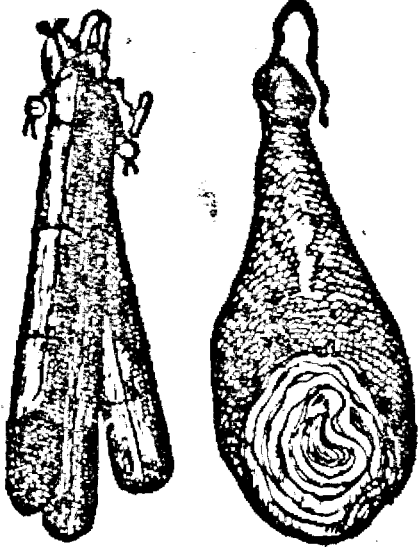
către fabrica de măcelărie și cârnărie cu putere
electrică (fond. în a. 1879) a lui

LÁSZLÓCKY TESTVÉREK

CLUJ—KOLOZSVÁR, Mátyás király tér 23. (Iparospalota)

unde se pot căpăta zilnic următoarele mezeluri:

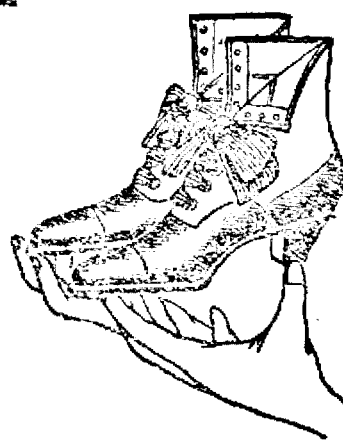
Pariser	— — —	Cârnaț-șuncă	— — —	Galantin de mai	— — —
Cr. nolin	— — —	Rollui-șuncă	— — —	Masaic	— — —
Extra	— — —	Rusese	— — —	Picior umplut	— — —
Caș de carne	— — —	Rollut rusese	— — —	Mortadella	— — —
Caș cu măieș	— — —	Paraneu	— — —	Goitha	— — —
Cârnați p. v.ători	— — —	Măieș rece	— — —	Mensel	— — —
Cârnați cu sl. p. vânăt	— — —	Caș rece de măieș	— — —	Caș de limbă	— — —
Sa'amă de vavă	— — —	Pastete de mai	— — —	Sângerete cu slănină	— — —
Pastete de sânge	— — —	Rollui de pept	— — —	Limbă umplută	— — —
Caș de porc I	— — —	cu felurite umflături ș.a.	— — —	Rollui de carne	— — —
Caș de porc II	— — —	cu sânge, mai, limbă.	— — —	Galantiu de vițel	— — —
Cași de urichi	— — —	Tortă de carne	— — —	Pastete de ciuperci	— — —
Cartaboș n. gru	— — —	Cr. ovovan	— — —	Pastete de mai de găscă	— — —

Comandele, atât cele din pro-
vință cât și cele din loc, se
execută prompt și în calitate
reexcepționabilă,

Recomandăm prepararea pro-
pria, precum și șuncă de Cașovia
și Praga, carne fină, slănină
albă, afomată, ardeată, fiartă și
pentru unsoare și unsoare proas-
petă de porc

Cărnuri proaspete, ș. a.
carne de vită, de vițel mare și
sugător zilnic carne de porc
și de miel dimineața dela orele
6—1 și d. a. dela 3—8^{1/2}.

FODOR D. JÓZSEF

prăvălie de ghete de primul rang
Gyulafehérvár, Novák Ferenc-tér

Se recomandă p. onor. public
loc și jur, pentru pregătirea pro-
a toffelul de

ghete

p. domni, dame și copii

precum și cioboate pentru domni și copii
execuția cea mai elegantă pelângă prețuri moderate și
ultima modă. — Toffelul de reparaturi se execută repe-
trainic și ieftin, precum și toate comenzile.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pent-
scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

Gerstenbrein Tamás és Társa

sculptori și măestrii pletrari.

Atelierul central
al magazinei: Cluj—Kolozsvar, Dézsma-u. 2

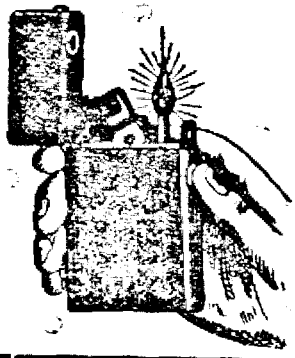
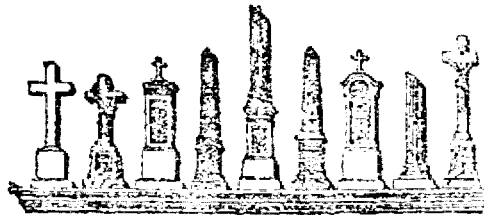
Magazin de pietrii monumentale,
fabricate proprii din marmoră, labrador, granit, sienit etc.

Biroul central:

Sibiu—Nagyszeben,
Fleischer-gasse 17.

Filiale:

Déva și Nagyvárad.

Gramofone și plăci,
Aprinzători original „Imperator”,
lampioane de buzunar

se găsesc mai ieftin
în marele ma-
gazin de fabrică
a lui

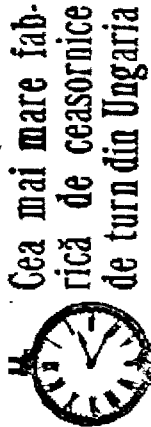
Tóth József, Szeged, Könyök-u 3.

Vânzare și pe rate.

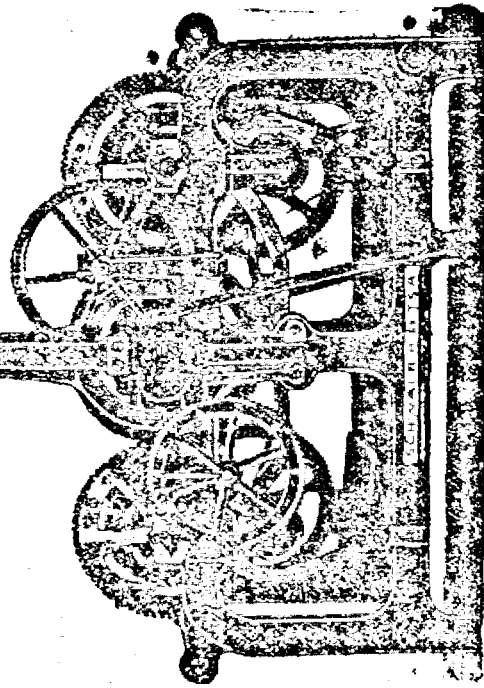
Cereți gratuit prospectul de prețuri.
Se caută revanzători.

SCHWALB KÁLMÁN ÉS TSA
FABRICA DE CEASORNICE DE TURN
BUDAPEST, VII. Dembisky-u. 32.
Cea mai mare fab-
rică de ceasornice
de turn din Ungaria
Telefon No. 63—47.

Expoziție permanentă
de ceasornice de turn.
Privilegiu excepțional.
Nenumărate adrese
de recunoștință și dis-
tincțiune.
Preliminar gratuit.

STEFAN SLADECK UN.
FABRICĂ DE MOBILE

VİRSET

strada
Kudritzker No. 44-46.

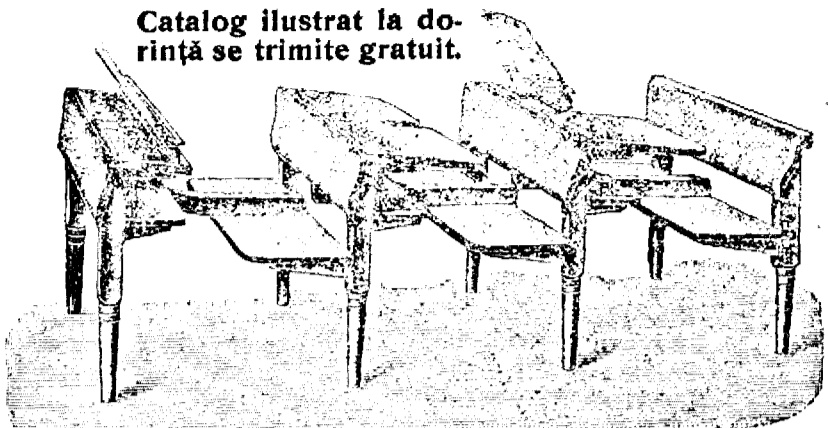
: Cea mai renumită :
mare fabrică
de mobile
din sudul Ungariei
(Versecz).

Pregătește mobi-
lele cele mai mo-
derne și luxoase
cu prețuri foarte
— moderate. —

Mare depozit de plane
excelente, covoare, per-
dele, țesături foarte fine
— și mașini de cusut. —

Catalog ilustrat la dorință se trimite gratuit.

Feivel Lipót utódai Fabrică de bănci pentru școală, aranjamente pentru birouri, accesorii de gimnastică etc.
Budapest, IX., Ipar-utca No 4.

GEORGE RUMMEL
Salon de modă, Honterusgasse 5.

ANUNȚ!
Pentru sezonul primăvară!

Am onoarea a aduce la cunoștința onor. public de dame că mi-au sosit *Jurnale de Modă* bogat ilustrate după modele cărora lucrez cu gust în atelierul meu **totfelul de costume**, jachete, haine de stradă și salon, capoturi Princese și Reform, folii, talii, mantale, costumuri pentru sport și orice haine englezești și franțuzești.

Serviciu prompt. La înștiințarea, prin postă la dorință merg și acasă.

George Rummel,
Salon de modă, Sibiu, Honterusgasse 5.

Din nici o casă românească
Să nu lipsească!

**Doctorul de casă sau
DICȚIONARUL SĂNĂTĂȚII.**

Impodobit cu 315 chipuri și vorbind despre:

Strictura și funcțiunile organului omului, Medicina uzuală și de urgență, Tot-felul de boale, Accidente, Otrăviri, Asfixii, Epidemii, Contagiuni, Microbi, Nevroze, Ipnotizm, Medicamente, Plante medicinale, Pansamente, Igiena generală, Alimente și băuturi, Locuințe, Îmbrăcăminte, Igiena preventivă, Igiena etăților și prof., orașelor și satelor, Ape minerale, Hidroterapie, Băi, Electricitate, Exercițiu, Gimnastică.

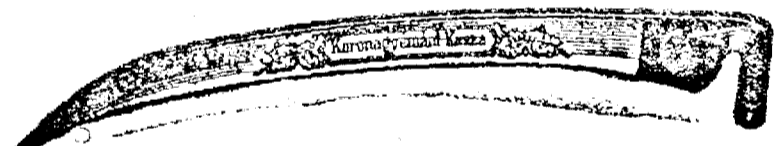
De **Doctorul V. Bianu,**

medic primar al spitalului I. C. Brătianu din Buzău. Comandor al ordinului «Coroana României». Medic major în rezervă.

Prețul 14 Coroane. + (Porto postal 80 fileri.)
Se poate căpăta la Librăria Tribunei, Arad.

Să ne credeți

că este în interesul D-voastră,
dacă comandați — — **coasa „Koronagyémánt”**

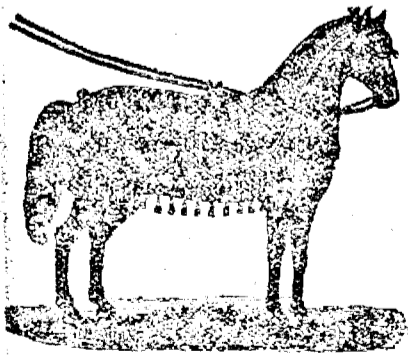
Cu coasa „Koronagyémánt”

bătuță odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau mel nu se găsesc între ele. Pentru trăinicia fiecărei bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc.

Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2- 2-20 2-40 2-40 2-60 cor. una se dă rabat. —

Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă rambursă la **Lengyel Testvérek** magazin de coase „Koronagyémánt”
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Milan Jorgovits

curelar, șelar și fabricant de geamantane în **Timișoara-Centru**
Strada Jenőherczeg-u. 14.
— (Lângă muzicantul Braun). —
(**Temesvár - Belváros**).

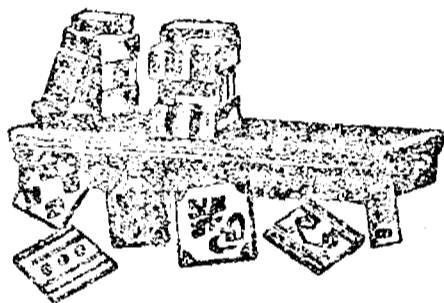
Recomandă în atenția onor. public din localitate și jur, magazinul său bogat asortat în hamuri și tot ce e de lipsă la călărit, apoi geamantane și geanțe de diferite calități.

Mai departe recomandă băfurile, căpeștrile și biciurile în cel mai favorabil preț. — Reparările se fac repede și la timpul cerut. — Comandele se execută prompt.

Simics József

anteprisă de clădiri și fabrică
de ciment monumente și beton

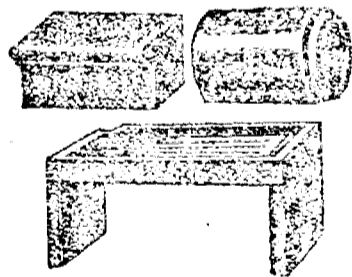
Lugoș, Str. Buziașului 37. Casa proprie.

Primește totfelul de lucrări din acest ram, poduri de beton, viaduct, canalizări, usucarea părților umezi, învelișuri de beton, terase, monumente, pedestale,

trepte, bazinuri, boltituri din beton de fier, cupole pentru biserici, șghiaburi, pereți sectanți, cerdacuri de ciment și pregătirea lucrărilor din asfalt.

Are în depozit tot materialul de lipsă pentru pentru lucrările din acest ram, ghips, ciment românesc și de portland, trestie pentru moloz etc.

Lucrările se fac pelângă garanție. — Preliminare și planuri se trimit gratuit.

In atenția proprietarilor de pământ!

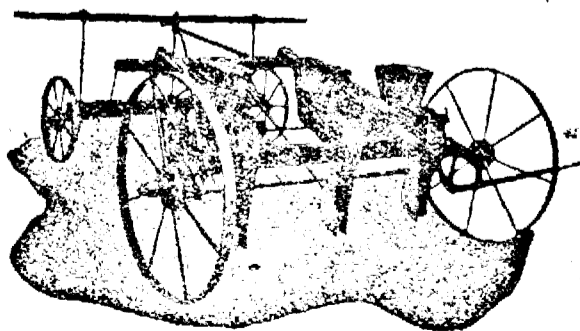
Recomandăm în atenția on. proprietari de pământ, patenta **mașină de sămănat porumb**

(cucuruz), cea mai nouă și cea mai bună calitate dintre mașinile existente. **Prețul 150 cor. bucată.** Vindem și pelângă o favorabilă plătire în rate. Cataloge trimitem gratuit.

Cu stimă:

Frații Burza

fierărie în Arad,
Boros Béni-tér 1

Specialitățile cosmetice ale lui Dr. Odor Béla, farmacist

se află în farmacia »Steaua de aur«

Aiud — Nagyenyed, Fötér, (cott. Alba inferioară).

Cremă de Aiud pentru folos de noapte. Mijloc ireproșabil pentru albirea și moierea pielii; nu conține nici un ingredient dăunător de mercuriu. Prețul unui borcan 1 cor. 20 fil.

Cremă de Aiud pentru folos — peste zi; deosemena moaie pelea, nu-i unsuroasă și păstrează foarte bine pudra. Prețul unui borcan 1 cor. 20 fil.

Lichid pentru moierea și albirea mâinilor dă pielii un alb de culoarea marmorului. O sticlă 1 cor. 10 fil.

Săpun din cremă de Aiud cu miros admirabil cu 1 cor. 20 fil.

Pudră de Aiud în trei culori. o cutie 1 cor. 20 fil.

Petroform pentru spălarea părului oprește căderea părului și formarea mătreței, întărește ptelea și ajută la creșterea părului. O sticlă 1 cor. 80 fil.

Spirt de plante din Ardeal. Făcut din frunzele și rădăcinile buruienilor de leao, dă părului un lustru frumos, și-l face moale. Prețul unei sticle 1 coroană 70 fileri.

Bay-Rum Samphoo pentru cultivarea părului și a pielii. O sticlă 2 cor.

Praf Sampoo pentru spălarea părului și ținerea curată a pielii, mai ales la femei. Un pachet 25 fil. 10 pachete 2 cor.

Hair-Reneiver (lapte pentru regenerarea părului) părul cărunț își recapătă culoarea originală. O sticlă 1 cor. 80 fil.

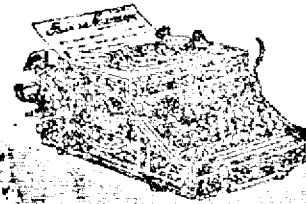
Apă aromatică pentru gură și păstrarea și curățirea dinților. O sticlă 70 fileri.

Apa de gură Formosan pentru desinficierea gurei și a dinților. O sticlă 1 coroană 80 fileri.

Praf pentru dinți Hydrosan mijloc de mână întâi pentru albirea dinților și desinficierea gurei. O cutie 1 coroană 20 fileri.

Picături pentru dinți veritabile americane O sticlă 60 fileri.

Lichid de brad (Espirt de Bois) pentru parfumarea camerilor și desinficierea apartamentelor bolnavilor. O sticlă 1 cor. 30 fil. Tub pentru împrăștiarea acestuia 50 fil.

Mașini de scri IDEAL și ERICA. GRAMOFON

Mașini de cusut VERITAS

(fabricație proprie) și cele mai solide părți constitutive: pangli de culoare, hârtie de copiat, ace, plăci etc. se găsesc la mecanici
George Barthelmie, Brașov, Weisz Mihály-u.
Cel dintâi și cel mai bine asortat atelier mecanic din Arad
Atelier p. reparat mașini speciale de scris, de orice sistem și
semenea aparate mecanice fine etc. Școală de scris cu mașini

Fondat la 1875.

Fondat la 18

BLATTNER KÁLMÁN

prima fabrică de oglinzi și cadre de tablouri
DEBRECZEN.

Recomandă negustorilor de galanterie

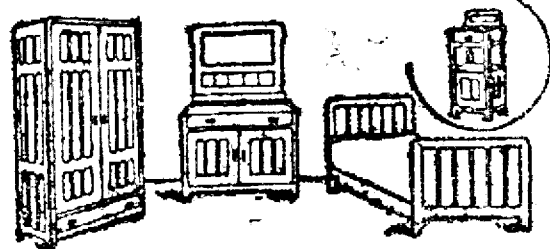
oglinzile de bazar calitatea I și II

în culoarea lemnului de nuc, mahagon și natură, de menea geamgilor (uiegarilor) cadre $10\frac{1}{16}$ și $8\frac{1}{10}$ pole în culoarea nucului pentru oglinzi, cu sau fără oglinzi
Ostrete din arin rusc, pentru cadre în culoarea nuc sau mahonului. Oglinzi pentru cutii și toaletă.

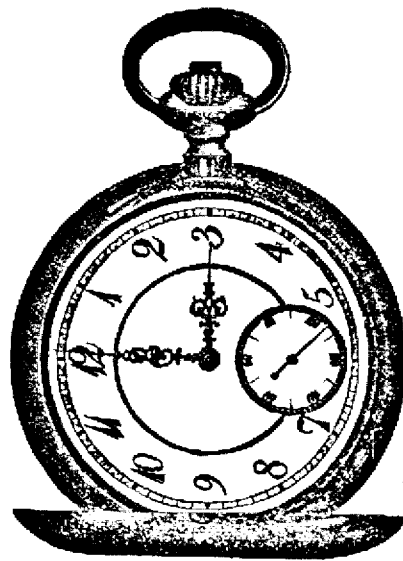
Preț-curent și modele se trimit gratuit.

PÁLSÁNDOR

timplar pentru edificii și mobile
Nagyvárad, Uri-utca 49 (Hármos).

Pregătește ori-ce lucrări din acest ram atât noi cât și reparaturi; lucrări pentru clădiri, aranjamente complete pentru școale, biserici, locuințe, birouri etc. din material bun și uscat după model sau din combinație proprie. și Prețuri convenabile, serviciu coulant se garant.
— Telefon pentru oraș și comitat nr. 629. —

Cele mai bune

orologe

— cele mai solide și cele mai după modă —

juvaericeale

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă d zăsie de 10 ani și prețuri ieftine, livrează o mai bună prăvălie în aceasta privință întreagă Ungaria

BRAUSWETTER JANO

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT

Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a cetit anunțul în Tribuna)
Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză

Biroul special de antreprisă pentru instalații sanitare a inginerului

PONTET SÁNDOR

Maros-Vásárhely str. Eötvös
Nr. 4. ≡

No telefonului 242.

Proiectează și primește:

instalări de apaducte, canalisări calorifere centrale, ventilatoare și mașini cu apă, gaz și spirt.